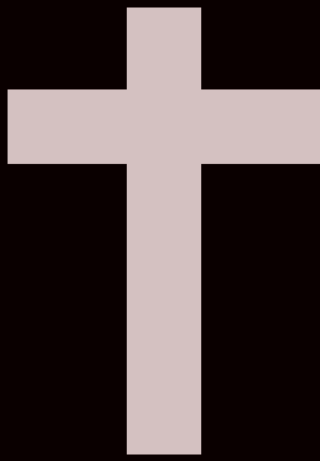
Baebele ya Setswana sa Aforika Borwa

The Holy Bible in the South African dialcet of the Tswana language.

Baebele ya Setswana sa Aforika Borwa

The Holy Bible in the South African dialcet of the Tswana language.

Die Heilige Bybel in die Suid-Afrikaanse dialek van die Tswana-taal.

Public Domain

Language: Setswana (Tswana)

Dialect: South Africa

Eno ke thanolo ya Baebele e e kwadilweng. Tsweetswee romela dikakgelo le dikakantsho tsa go tokafatsa mo go eBible.org+tsnsa@gmail.com. This is a draft translation. Comments go to eBible.org+tsnsa@gmail.com.

2026-11-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Nov 2026 from source files dated 23 Nov 2026
d30035db-870a-5f06-9b4f-8374bdc21730

Contents

Mareko 1

Dikgang tse di Molemo go ya ka Mareko

1 Dikgang tse di molemo tsa ga Jesu
Keresete, Morwa Modimo, di simologa
jaana.
2 Mo dibukeng tsa baporofeti go
kwadilwe jaana:
"Utlwa,* ke roma morongwa wa me pele
ga gago;
o tla go baakanyetsa tsela.✡
3 Go utlwala lentswe la mongwe yo o
goeletsang kwa nageng a re:
'Baakanyang tsela ya Morena!
Tlhamalatsang ditselana tsa gagwe!' "✡
4 Johane o ne a le kwa nageng a
kolobetsa batho.† A rera gore batho ba
sokologe mo maleong a bona ba
kolobediwe, gore ba itshwarelwe.
5 Batho ba naga yotlhe ya Judea le
botlhe ba Jerusalema ba ne ba ya kwa go
ena. Ba ne ba ipolela maleo a bona, mme
a ba kolobetsa mo nokeng ya Joredane.
6 Johane o ne a apere seaparo sa boboa
jwa kamela, a bofile lebanta la letlalo mo
lethekeng. O ne a ja ditsie le todi ya
dinotshe tsa naga.
7 O ne a rera a re: "Yo o tlang morago ga
me o nonofile go nkgaisa. Ga ke
tshwanelwe le ke go inama ke bofolola
kgole ya dirampheetšhane tsa gagwe.
8 Nna ke lo kolobeditse mo metsing,‡
mme ena o tla lo kolobetsa ka Mowa o o
Boitshepo."
9 Ka nako eo, Jesu o ne a tswa kwa
Nasaretha kwa Galilea, mme Johane a mo
kolobetsa mo nokeng ya Joredane.
10 Fela fa a tlhatloga a tswa mo metsing,
a bona magodimo a kgaogana a bulega le
Mowa o fologela mo go ena jaaka leeba.
11 Lentswe la tswa kwa legodimong la
re: "O Morwa wa me yo ke mo ratang. Ke
a go itumelela thata."
12 Gone foo Mowa wa mo pateletsa go ya
kwa nageng.
13 O ne a nna koo malatsi a le masome a
mane, a lekwa ke Satane. O ne a le mo
gare ga diphologolo tsa naga, mme
baengele ba mo direla.
14 Fa Johane a sena go tshwarwa, Jesu a
tla kwa Galilea a rera dikgang tse di
molemo tsa bogosi jwa Modimo.
15 O ne a re: **"Nako e e beilweng e
gorogile, mme bogosi jwa Modimo bo
gaufi! Sokologang mo maleong a lona,
lo dumele dikgang tse di molemo."**
16 Fa a tsamaya fa thoko ga letsha la
Galilea, a bona Simone le morwarraagwe,
Anderea, ba latlhela letlowa mo letsheng.
E ne e le batshwari ba ditlhapi.
17 Jesu a ba raya a re: **"Ntshaleng
morago, mme ke tla lo dira batshwari
ba batho."**
18 Ba tlogela matlowa a bona gone foo,
ba mo sala morago.
19 Fa a tswelela sekgalanyana, a bona
Jakobo, morwa Sebedeo, le
morwarraagwe Johane. Le bona ba ne ba
le mo mokorong, ba baakanya matlowa.
20 Jesu a ba bitsa gone foo. Ba tlogela
Sebedeo, rraabo, mo mokorong le badiri
ba ba thapilweng, ba mo sala morago.
21 Ba tsena kwa Kaperenaume. Fela fa
letsatsi la Sabata le goroga, Jesu a tsena
mo sinagogeng, a ruta.
22 Thuto ya gagwe ya ba gakgamatsa, ka
gonne o ne a ba ruta ka taolo, e seng jaaka
bakwadi ba Molao.
23 Mo sinagogeng ya bona go ne go na le
monna mongwe yo o neng a tsenwe ke
mowa o o maswe. A goa
24 a re: "Ao! O batla eng mo go rona,
Jesu wa Nasaretha? A o tlile go re
nyeletsa? Ke itse gore o mang: o Moitshepi
wa Modimo!"
25 Jesu a o kgalemela a re: **"Didimala!
Tswaa mo go ena!"**
26 Mowa o o maswe wa tshikinya monna
yoo ka maatla, wa goa ka lentswe le le
kwa godimo, wa tswa mo go ena.
27 Botlhe ba gakgamala, ba botsana ba
re: "Ke eng se? Thuto e ntšhwa eno ke ya
mofuta mang? O laela le mewa e e maswe
ka taolo, mme e a mo utlwa!"
28 Dikgang ka ga gagwe tsa anama ka
bonako mo kgaolong yotlhe ya Galilea le
mafelo a a e dikologileng.
29 Fela fa ba tswa mo sinagogeng, ba ya
kwa ntlong ya ga Simone le Anderea, ba
na le Jakobo le Johane.
30 Mmaagwe mosadi wa ga Simone o ne
a rapame, a tshwerwe ke letshoroma. Ba
bolelela Jesu ka ga gagwe kwa ntle ga go
diega.
31 A ya fa go ena, a mo tshwara ka seatla,
a mo tsosa. Letshoroma la mo tlogela gone
foo,§ mme mosadi yoo a ba tsholela dijo.
32 Maitseboa, fa letsatsi le sena go
phirima, ba mo tlisetsa balwetse botlhe le
ba ba neng ba tsenwe ke bademona.
33 Motse otlhe wa phuthega fa kgorong.

* **1:2 1:2** Lefoko le le reng 'Utlwa' le lebisa mogopolo kwa go se se latelang. ✡ **1:2 1:2** Malaki 3:1 ✡ **1:3 1:3** Isaia 40:3 † **1:4 1:4** Go kolobetsa go ka kaya go ina motho mo metsing. ‡ **1:8 1:8** Mo Segerikeng go dirisitswe lefoko le le lengwe mo mafokong a a reng 'mo metsing' le 'ka Mowa'. Le ka kaya 'mo' kgotsa 'ka'. § **1:31 1:31** Mo mekwalong mengwe ga go na mafoko a a reng 'gone foo'.

34 A fodisa batho ba le bantsi ba ba neng
ba tshwerwe ke malwetse a a
farologaneng, a leleka le bademona ba le
bantsi. Ga a ka a letla bademona go bua,
ka gonne ba ne ba mo itse.
35 Phakela thata, go sa ntse go le lefifi, a
tsoga, a tswa a ya kwa lefelong le le se
nang batho, a rapela koo.
36 Simone le ba ba neng ba na le ena ba
ya go mmatla.
37 Fa ba mo fitlhela, ba mo raya ba re:
“Batho botlhe ba a go batla.”
38 A ba raya a re: **“A re yeng go sele,
kwa metseng e e gaufi, gore le teng ke
ye go rera. Gonne ke tletse tiro eo.”**
39 A rera mo disinagogeng tsa bona mo
Galilea yotlhe, a leleka bademona.
40 Monna yo o nang le lepero a tla kwa
go ena, a khubama, a mo kopa a re: “Fa o
rata, o ka mphodisa wa ntshekisa.”
41 Jesu a mo utlwela botlhoko, a otlolola
seatla, a mo ama, a re: **“Ke a rata. Fola, o
itsheke!”**
42 Fela fa Jesu a bua jalo, lepero la mo
tlogela, mme monna yoo a fola a itsheka.
43 Jesu a mo tlhagisa ka thata, a mo
tsamaisa gone foo,
44 a re: **“O se ka wa bolelela ope sepe
ka seno. Mme tsamaya o ye go iponatsa
kwa go moperisiti, o ntshe ditlhabelo
tse Moshe a laetseng gore di ntshiwe fa
o sena go fola le go itsheka, gore e nne
bosupi mo go bona.”**
45 Mme monna yoo a tsamaya, a itsise
batho phatlalatsa se se diragetseng. A
anamisa kgang eo gongwe le gongwe. Ka
ntlha ya seo, Jesu o ne a sa tlhole a kgona
go tsena mo motseng ope phatlalatsa. O
ne a nna kwa ntle mo mafelong a a se
nang batho, mme batho ba tla kwa go ena
ba tswa gongwe le gongwe.

2

1 Morago ga malatsi a se kae, Jesu a
boela kwa Kaperenaume, mme ga utlwala
gore o kwa gae.
2 Ka bonako ga phuthega batho ba le
bantsi, mo go neng go sa tlhole go na le
phatlha, le fa e le fa kgorong. Jesu a ba
bolelela molaetsa wa Modimo.
3 Batho ba le bane ba tla kwa go ena ba
rwele monna yo o suleng ditokololo.
4 E re ka ba ne ba sa kgone go mo
atamela ka ntlha ya boidiidi, ba rutlolola
karolo ya marulelo fa godimo ga fa a neng
a le teng. Fa ba sena go phunya phatlha,
ba folosetsa monna yoo kwa tlase ka
moseme o a neng a rapame mo go ona.
5 Fa Jesu a bona tumelo ya bona, a raya
monna yo o suleng ditokololo a re:
**“Ngwanaka, o itshwaretswe maleo a
gago.”**
6 Bangwe ba bakwadi ba Molao ba ne ba
ntse foo, ba akanya mo dipelong tsa bona
ba re:
7 “Ke eng fa monna yo a bua jaana, a
tlhapatsa Modimo? Ke mang yo o ka
itshwarelang maleo fa e se Modimo a le
nosi?”
8 Jesu a lemoga gone foo mo pelong ya
gagwe se ba se akanyang, mme a ba raya a
re: **“Ke eng fa lo akanya dilo tse mo
dipelong tsa lona?**
9 **Ke gofe go go motlhofo: go raya
motho yo o suleng ditokololo o re, ‘O
itshwaretswe maleo a gago,’ kgotsa go
re, ‘Tsoga, o tseye moseme wa gago, o
tsamaye’?**
10 **Mme gore lo itse gore Morwa
Motho o na le taolo ya go itshwarela
maleo mo lefatsheng”**—a raya monna yo
o suleng ditokololo a re:
11 **“Ke go raya ke re: Tsoga, o tseye
moseme wa gago, o ye kwa gae.”**
12 Monna yoo a tsoga, a tsaya moseme
wa gagwe gone foo, a tswa fa pele ga bona
botlhe. Botlhe ba gakgamala, ba galaletsa
Modimo ba re: “Ga re ise re bone sepe se
se ntseng jaana!”
13 Jesu a boela kwa lotshitshing lwa
letsha. Boidiidi jotlhe jwa tla kwa go ena,
mme a ba ruta.
14 Fa a feta, a bona Lefi, morwa Alifeo, a
ntse fa go kgethisiwang teng. A mo raya a
re: **“Ntshale morago.”** Lefi a ema, a mo
sala morago.
15 Jesu o ne a ntse fa tafoleng a ja mo
ntlong ya ga Lefi. Bakgethisi le baleofi ba
le bantsi ba ne ba ja le ena le barutwa ba
gagwe; ba ba neng ba mo sala morago ba
ne ba le bantsi.
16 Fa bakwadi ba Molao le Bafarisai ba
bona gore o ja le baleofi le bakgethisi, ba
botsa barutwa ba gagwe ba re: “Ke eng fa
a ja a bo a nwa le bakgethisi le baleofi?”
17 Jesu a ba utlwa, a ba raya a re: **“Ba ba
itekanetseng ga ba tlhoke ngaka; e
tlhokwa ke balwetse. Ke tlile go bitsa
baleofi gore ba sokologe mo maleong a
bona, e seng basiami.”**
18 Barutwa ba ga Johane le Bafarisai ba
ne ba itima dijo. Ba tla ba botsa Jesu ba re:
“Ke eng fa barutwa ba ga Johane le
barutwa ba Bafarisai ba itima dijo, mme
ba gago bona ba sa di itime?”
19 Jesu a ba raya a re: **“A bafelegetsi ba
monyadi ba ka itima dijo monyadi a sa
ntse a na le bona? Fa a sa ntse a na le
bona, ga ba ka ke ba itima dijo.**
20 **Mme go tla tla malatsi a monyadi a
tla tlosiwang mo go bona ka ona. Ke
gone ba tla itimang dijo ka letsatsi leo.**
21 **Ga go na ope yo o rokelelang
setsiba sa letsela le le iseng le ngotlege**

mo seaparong se segologolo. Fa a ka dira jalo, setsiba seo se tla ngotlega, mme letsela le lešwa le gagoge mo go le legologolo, phatlha e nne kgolo le go feta.

22 **Gape ga go na ope yo o tshelang beine e ntšhwa mo mekotleng ya letlalo e e onetseng. Fa a ka dira jalo, beine e ntšhwa e tla phatlola mekotla, e tshologe, mekotla le yona e senyege. Mme beine e ntšhwa e tshelwa mo mekotleng e mešwa ya letlalo."**

23 Ka letsatsi la Sabata, Jesu o ne a feta mo masimong a dijo tsa ditlhaka. Fa barutwa ba gagwe ba ntse ba tsamaya, ba kgetla diako.

24 Bafarisai ba mo raya ba re: "Leba! Ke eng fa ba dira se se sa letlelelwang ka Sabata?"

25 A ba raya a re: **"A ga lo ise lo bale se Dafita a se dirileng fa a ne a tlhoka dijo, ena le ba a neng a na le bona ba tshwerwe ke tlala?**

26 **O ne a tsena mo ntlong ya Modimo ka nako ya ga Abiathare, moperisiti yo mogolo, a ja dinkgwe tse di bewang fa pele ga Modimo, tse go letleletsweng baperisiti fela go di ja. A abela le ba a neng a na le bona dinkgwe tseo."**

27 A ba raya a re: **"Sabata e diretswe batho; batho ga ba a direlwa Sabata.**

28 **Ka jalo, Morwa Motho ke morena wa Sabata le yona."**

3

1 Jesu a tsena gape mo sinagogeng. Go ne go le monna mongwe koo yo seatla sa gagwe se neng se omeletse.

2 Batho bangwe ba ne ba lebeletse Jesu, ba batla go bona gore a o tla fodisa monna yoo ka Sabata gore ba tle ba latofatse Jesu.

3 A raya monna yo seatla sa gagwe se neng se omeletse a re: **"Ema."**

4 A ba botsa a re: **"Ka Sabata go letleletswe go dira molemo kgotsa bosula? Go boloka botshelo kgotsa go bolaya?"** Ba didimala.

5 A ba leba botlhe ka bogale, a hutsafaditswe ke go thatafala ga dipelo tsa bona. A raya monna yoo a re: **"Otlolola seatla sa gago."** Monna yoo a se otlolola, mme sa fola sa nna sentle jaaka se sengwe.

6 Bafarisai ba tswa, ba loga leano gone foo le balatedi ba ga Herode la gore ba ka mmolaya jang.

7 Jesu a tloga foo a ya kwa letsheng le barutwa ba gagwe. Boidiidi jo bogolo jwa mo sala morago bo tswa kwa Galilea le kwa Judea,

8 kwa Jerusalema, kwa Idumea, kwa moseja ga Joredane, le mo mafelong a a dikologileng Tiro le Sidone. Boidiidi jo bogolo jwa tla kwa go ena bo utlwile dilo tse dikgolo tse a neng a di dira.

9 A laela barutwa ba gagwe gore ba nne ba mo beetse mokorwana gaufi ka ntlha ya boidiidi, gore batho ba se ka ba mo pitlaganya.

10 O ne a fodisitse batho ba le bantsi, ka jalo botlhe ba ba neng ba lwala ba mo kgotlaganela gore ba mo ame.

11 Nako le nako fa mewa e e maswe e mmona, e ne e wela fa pele ga gagwe, e goa e re: "O Morwa Modimo!"

12 A e tlhagisa ka thata gore e se ka ya senola gore ke mang.

13 Jesu a tlhatlogela kwa thabeng, a biletsa ba a neng a ba batla kwa go ena, mme ba ya kwa go ena.

14 A tlhopha ba le lesome le bobedi gore ba nne le ena le gore a ba rome go ya go rera,

15 ba na le taolo ya go fodisa malwetse le go leleka bademona.

16 E ne e le Simone, yo a mo reileng leina la Petoro;

17 Jakobo, morwa Sebedeo, le Johane, morwarraagwe Jakobo, ba a ba reileng leina la Boaneregese, ke gore, Barwa ba Modumo wa Maru;

18 Anderea, Filipo, Barotholomeo, Mathaio, Thomase, Jakobo morwa Alifeo, Thadeo, Simone wa Baselote,

19 le Judase Isikariota, yo kwa morago a neng a mo oka.

Jesu a tsena mo ntlong.

20 Boidiidi jwa phuthega gape, mo Jesu le barutwa ba gagwe ba neng ba sa kgone le go ja.

21 Fa ditsala tsa gagwe di utlwa ka seno, tsa tswa tsa ya go mo tshwara, ka gonne di ne di re: "O latlhegetswe ke tlhaloganyo."

22 Bakwadi ba Molao ba ba neng ba fologile ba tswa kwa Jerusalema ba ne ba re: "O tsenwe ke Beelesebule," ba ba ba re: "O leleka bademona ka maatla a kgosi ya bona."

23 Jesu a ba bitsa, a bua le bona ka ditshwantsho a re: **"Satane a ka leleka Satane jang?**

24 **Fa bogosi bo ikgaoganya bo ikganetsa, ga bo ka ke jwa tswelela bo le teng.**

25 **Le lelapa fa le ikgaoganya le ikganetsa, ga le ka ke la tswelela le le teng.**

26 **Fa Satane a iphetogetse, a ikgaoganya, ga a ka ke a itshoka. Bokhutlo jwa gagwe bo gorogile.**

27 **Ga go na ope yo o ka tsenang mo ntlong ya monna yo o nonofileng a phamola dithoto tsa gagwe, a ise a mmofe pele. Ke gone a ka thopang dilo tsa ntlo ya gagwe.**

28 **“Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Batho ba tla itshwarelwa maleo otlhe a bona, le tsotlhe tse ba ka di buang ba tlhapatsa.**
29 **Mme yo o tlhapatsang Mowa o o Boitshepo ga a kitla a itshwarelwa le ka motlha; o lebane le katlholo e e sa khutleng.”***
30 O ne a rialo ka gonne ba ne ba re: “O tsenwe ke mowa o o maswe.”
31 Mmaagwe le bomorwarraagwe ba tla. Ba ema kwa ntle, ba romela motho go ya go mmitsa.
32 Boidiidi bo ne bo ntse bo mo dikologile. Ba mo raya ba re: “Utlwa, mmaago, bomorwarraago le bokgaitsadio† ba kwa ntle ba a go batla.”
33 A ba araba a re: **“Mmê le bomorwarre ke bomang?”**
34 A leba batho ba ba neng ba ntse ba mo dikologile, a re: **“Mmê le bomorwarre ke bano!**
35 **Mongwe le mongwe yo o dirang thato ya Modimo ke ena morwarre, kgaitsadiake le mmê.”**

4

1 Jesu a ruta gape fa thoko ga letsha. Boidiidi jo bogolo jwa phuthegela kwa go ena, mo a neng a tsena mo mokorong o o mo metsing, a nna mo go ona. Boidiidi jotlhe bo ne bo le kwa lotshitshing lwa letsha.
2 A ba ruta dilo di le dintsi ka ditshwantsho. Mo thutong ya gagwe a ba raya a re:
3 **“Reetsang! Molemi mongwe o ne a tswa a ya go jala.**
4 **Fa a ntse a jala, peo nngwe ya wela fa thoko ga tsela. Dinonyane* tsa tla tsa e ja.**
5 **E nngwe ya wela fa go nang le matlapa, fa mmu o leng monnye teng. Ya tlhoga ka bonako, ka gonne mmu o ne o se boteng.**
6 **Fa letsatsi le tlhaba, ya šwa; ya omelela ka gonne e ne e se na medi.**
7 **E nngwe ya wela mo mitlweng. Mitlwa ya gola ya e hupetsa, ya se ka ya ungwa.**
8 **E nngwe ya wela mo mmung o o molemo, ya gola ya oketsega ya ungwa: e nngwe ya ungwa makgetlo a le masome a mararo, e nngwe makgetlo a le masome a marataro, e nngwe makgetlo a le lekgolo.”**
9 A re: **“Yo o nang le ditsebe tsa go utlwa a a utlwe.”**
10 Fa a le nosi, ba ba neng ba na le ena le ba ba lesome le bobedi ba mmotsa ka ditshwantsho.
11 A ba raya a re: **“Lona lo neilwe sephiri sa bogosi jwa Modimo, mme ba ba kwa ntle ba bolelelwa dilo tsotlhe ka ditshwantsho,**
12 **gore ‘ba lebe ba sa lemoge, ba utlwe ba sa tlhaloganye, e se re kgotsa ba sokologa, ba itshwarelwa maleo a bona.’ ”**✡
13 A ba raya a re: **“A ga lo tlhaloganye setshwantsho se? Jaanong lo tla tlhaloganya ditshwantsho tsotlhe jang?**
14 **Molemi o jala molaetsa wa Modimo.**
15 **Peo e e fa thoko ga tsela ke ba molaetsa o jalwang mo go bona. Fela fa ba o utlwa, Satane o tla a ba amoga molaetsa o o jadilweng mo go bona.**
16 **Ka tsela e e tshwanang, peo e e jadilweng fa go nang le matlapa ke ba ba amogelang molaetsa ka boitumelo fela fa ba o utlwa.**
17 **Mme ga ba na medi mo go bona; ba tshwarelela ka nakwana fela. Fela fa ba gatelelwa kgotsa ba bogisiwa ka ntlha ya molaetsa, ba wa mo tumelong.**
18 **Peo e nngwe e e jadilweng mo mitlweng ke ba ba utlwileng molaetsa,**
19 **mme matshwenyego a botshelo jono, dikhumo tse di ba tsietsang le dikeletso tsa dilo tse dingwe di a tsena, di hupetse molaetsa, o se ka wa ungwa.**
20 **Mme peo e e jadilweng mo mmung o o molemo ke ba ba utlwang molaetsa, ba o amogela, ba ungwa: mongwe makgetlo a le masome a mararo, mongwe makgetlo a le masome a marataro, mongwe makgetlo a le lekgolo.”**
21 A ba raya a re: **“A motho o tla ka lebone gore a le beye ka fa tlase ga seroto† kgotsa ka fa tlase ga bolao? A ga a le beye mo setlhomong sa lona?**
22 **Ga go na sepe se se fitlhilweng fa e se gore se tle se senolwe; le se se dirilweng sephiri se diretswe gore se tle se tlhagelele mo leseding.**
23 **Fa mongwe a na le ditsebe tsa go utlwa, a a utlwe.”**
24 A ba raya a re: **“Elang tlhoko se lo se utlwang. Selekanyo se lo lekanyetsang ba bangwe ka sona ke sona se le lona lo**

* **3:29 3:29** Mo mekwalong mengwe go twe: ‘o molato wa boleo jo bo sa khutleng’. † **3:32 3:32** Mo mekwalong mengwe ga go na mafoko a a reng ‘le bokgaitsadio’. * **4:4 4:4** Mekwalo mengwe e oketsa ka mafoko a a reng ‘tsa loapi’. ✡ **4:12 4:12** Isaia 6:9–10 † **4:21 4:21** Fano go tewa seroto sa go lekanya dijo tsa ditlhaka se se neng se ka tshola dilitara di ka nna robongwe.

tla lekanyediwang ka sona, mme lona ba lo utlwang lo tla okelediwa.
25 **Gonne yo o nang le sengwe o tla okelediwa; mme yo o se nang sepe o tla tseelwa le se a nang le sona."**
26 A re: **"Bogosi jwa Modimo bo tshwana le monna yo o latlhelang peo mo mmung.**
27 **O robala bosigo, a tsoge motshegare, mme peo e tlhoge e bo e gole a sa itse gore go diragala jang.**
28 **Mmu o ungwa ka boona: go simolola letlhogela, go latele seako, go felele ka thoro e e tletseng mo seakong.**
29 **Mme fa dijalo di budule, monna yoo o di roba ka sekele kwa ntle ga go diega, ka gonne nako ya thobo e gorogile."**
30 A re: **"Re ka tshwantsha bogosi jwa Modimo le eng? Re ka bo tlhalosa ka setshwantsho sefe?**
31 **Bo tshwana le peo ya mosetara. Fa e jalwa mo mmung, e nnye go gaisa dipeo tsotlhe tse di mo lefatsheng.**
32 **Mme fa e jadilwe, e a gola, e nne kgolo go gaisa merogo yotlhe. E nna le dikala tse dikgolo, mo dinonyane tsa loapi di ka ikhutsang mo moriting wa yona."**
33 Jesu o ne a ba bolelela molaetsa ka ditshwantsho tse dintsi tse di ntseng jalo, go ya ka fa ba neng ba kgona go o utlwa ka teng.
34 O ne a sa bue le bona kwa ntle ga setshwantsho, mme fa a na le barutwa ba gagwe fela, a ba tlhalosetsa sengwe le sengwe.
35 Maitseboa a letsatsi leo, a ba raya a re: **"A re kgabaganyetseng kwa moseja."**
36 Ba tlogela boidiidi, ba tsamaya le Jesu jaaka a ne a ntse mo mokorong. Mekorwana e mengwe le yona ya tsamaya le ena.
37 Ga tsoga setsuatsue se segolo. Makhubu a itaya mokoro, metsi a tsena, a setse a o tlatsa.
38 Jesu ena o ne a le kwa morago ga mokoro, a robetse mo mosamong. Ba mo tsosa ba re: "Morutisi, a ga o kgathale fa re tloga re swa?"
39 A tsoga, a kgalemela phefo, a raya letsha a re: **"Didimala! Ritibala!"** Phefo ya kgaotsa, metsi a ritibala fela thata.
40 A ba raya a re: **"Ke eng fa lo boifa jaana? Ke eng fa lo se na tumelo?"**
41 Ba tshoga thata, ba botsana ba re: "Motho yo ke mang? Le phefo le letsha di a mo utlwa!"

5

1 Ba fitlha kwa moseja ga letsha, mo nageng ya Bagadara.
2 Fela fa Jesu a tswa mo mokorong, monna yo o tsenweng ke mowa o o maswe a tswa kwa mabitleng a mo kgatlhantsha.
3 Monna yoo o ne a nna kwa mabitleng. Go ne go sa tlhole go na le ope yo o ka mmofang, le fa e le ka dikeetane.
4 O ne a tle a bofiwe ka dikgolego tsa maoto le ka dikeetane, mme nako le nako a kgaole dikeetane a bo a thubaganye dikgolego. Go ne go se na ope yo o ka kgonang go mo laola.
5 Bosigo le motshegare, o ne a nna a goa kwa mabitleng le kwa dithabeng, a sega mmele wa gagwe ka maje.
6 Fa a bona Jesu a sa le kgakala, a taboga, a inama fa pele ga gagwe,
7 a goa ka lentswe le le kwa godimo a re: "O batla eng mo go nna, Jesu, Morwa Modimo Mogodimodimo? Ke go kopa ka leina la Modimo: o se ka wa ntlhokofatsa!"
8 O ne a bua jalo ka gonne Jesu o ne a reile mowa oo a re: **"Wena mowa o o maswe, tswaa mo monneng yo!"**
9 Jesu a mmotsa a re: **"Leina la gago ke mang?"**
A mo araba a re: "Leina la me ke Legione, ka gonne re bantsi jaaka mophato wa masole."
10 Mowa oo wa kopa Jesu thata gore a se ka a ba leleka mo kgaolong eo.
11 Go ne go na le motlhape o mogolo wa dikolobe o fula fa thoko ga thaba.
12 Bademona botlhe ba kopa Jesu ba re: "Re romele kwa dikolobeng gore re tsene mo go tsona."
13 Jesu a ba letla gone foo. Mewa e e maswe ya tswa, ya tsena mo dikolobeng. Motlhape wa dikolobe tse di ka nnang dikete tse pedi wa thologela ka lobelo mo mokgokoloseng, wa wela mo letsheng, dikolobe tsa nwela tsa swa.
14 Badisa ba dikolobe ba tshaba, ba ya go bega kgang eno kwa motseng le kwa magaeng.
Batho ba tla go bona se se diragetseng.
15 Ba fitlha kwa go Jesu, ba bona monna yo o neng a tsenwe ke bademona, ena yo mewa e mentsi ya Legione e neng e tsene mo go ena, a ntse fa fatshe, a apere, tlhaloganyo ya gagwe e itekanetse. Mme ba boifa.
16 Ba ba neng ba bone se se diragetseng ba ba bolelela se se diragaletseng monna yo o neng a tsenwe ke bademona, le kgang ya dikolobe.
17 Batho ba kopa Jesu gore a tswe mo kgaolong ya bona.
18 Fa Jesu a tsena mo mokorong, monna yo o neng a tsenwe ke bademona a mo kopa gore a tsamaye le ena.
19 Jesu a se ka a mo letla, mme a mo raya a re: **"Tsamaya o ye kwa gae, kwa**

go ditsala tsa gago. Ba bolelele dilo tse dikgolo tse Morena a go diretseng tsona le ka fa a go utlwetseng botlhoko ka teng."

20 Monna yoo a tsamaya, a bolelela batho ba Dekapolise ka dilo tse dikgolo tse Jesu a mo diretseng tsona. Botlhe ba gakgamala.

21 Jesu a kgabaganya gape ka mokoro a boela kwa moseja. Fa a le fa thoko ga letsha, boidiidi jo bogolo jwa phuthegela kwa go ena.

22 Mongwe wa baeteledipele ba sinagoge, yo o bidiwang Jairo, a tla. Fa a bona Jesu, a wela fa dinaong tsa gagwe,

23 a mo kopa ka tlhoafalo a re: "Morwadiake yo monnye o gaufi le go swa. Tsweetswee, tlaya o mmeye diatla, gore a fole a bo a tshele."

24 Jesu a tsamaya le ena. Boidiidi jo bogolo jwa mo sala morago, bo mo pitlaganya ka matlhakore otlhe.

25 Go ne go na le mosadi yo o neng a ntse a tshologa madi ka dingwaga di le lesome le bobedi.

26 O ne a bogile thata fa a ntse a alafiwa ke dingaka tse dintsi, a dirisitse sotlhe se a neng a na le sona. Go na le gore a nne botoka, bolwetse jwa gagwe bo ne bo ntse bo etegela.

27 Fa a sena go utlwa ka Jesu, a tla ka fa morago ga gagwe mo boidiiding, a ama diaparo tsa gagwe,

28 ka gonne o ne a re: "Fa nka ama diaparo tsa gagwe fela, ke tla fola."

29 Go tshologa ga madi ga ema gone foo, mme a utlwa mo mmeleng gore o fodile mo bolwetseng jwa gagwe.

30 Jesu a ikutlwa gone foo gore maatla a dule mo go ena. A retologa mo boidiiding, a botsa a re: **"Ke mang yo o amileng diaparo tsa me?"**

31 Barutwa ba gagwe ba mo raya ba re: "O bona batho ba go pitlagantse jaana, mme o botsa gore ke mang yo o go amileng?"

32 Mme a nna a lebaleba go bona mosadi yo o dirileng seno.

33 Mosadi yoo, a itse se se mo diragaletseng, a tla a boifa, a roroma, a wela fa pele ga gagwe, a mmolelela boammaaruri jotlhe.

34 Jesu a mo raya a re: **"Morwadiaka, tumelo ya gago e go fodisitse. Tsamaya ka kagiso, o golologe mo bolwetseng jwa gago."**

35 Jesu a sa ntse a bua, ga tla batho ba tswa kwa ntlong ya moeteledipele wa sinagoge ba re: "Morwadio o sule. O sa tlhola o tshwenyetsa Morutisi eng?"

36 Fela fa Jesu a utlwa molaetsa oo, a raya moeteledipele wa sinagoge a re: **"O se ka wa boifa. Dumela fela."**

37 A se ka a letla ope go tsamaya le ena, fa e se Petoro, Jakobo le Johane morwarraagwe Jakobo.

38 Ba fitlha kwa ntlong ya moeteledipele wa sinagoge, mme Jesu a bona tlhakatlhakano, batho ba lela e bile ba bokolela kwa godimo.

39 A tsena, a ba raya a re: **"Ke eng fa lo tlhakatlhakane jaana, lo lela? Ngwana ga a swa; o robetse."**

40 Ba mo tshega. Mme a ba ntsha botlhe, a tsaya rraagwe ngwana, mmaagwe le ba a neng a na le bona, ba tsena fa ngwana a neng a rapame teng.

41 A tshwara ngwana ka seatla, a mo raya a re: **"Talitha kumi!"** Ke gore: **"Mosetsana, ke go raya ke re: Tsoga!"**

42 Mosetsana a tsoga gone foo, a tsamaya. O ne a na le dingwaga di le lesome le bobedi. Ba gakgamala fela thata.

43 Jesu a ba laela ka thata gore ope a se ka a itse seno, a ba a re ba mo neye sengwe gore a je.

6

1 Jesu a tswa koo, a ya kwa nageng ya gaabo. Barutwa ba gagwe ba tsamaya le ena.

2 Fa Sabata e goroga, a ruta mo sinagogeng. Batho ba le bantsi ba ba neng ba mo utlwa ba gakgamala, ba re: "Monna yo o tsaya kae dilo tse? O neilwe botlhale jwa mofuta mang? Go tla jang gore diatla tsa gagwe di dire dikgakgamatso tse dikgolo jaana?

3 A ga se ena mmetli, morwa Maria, morwarraagwe Jakobo, Josese, Juda le Simone? A bokgaitsadie ga ba yo fano le rona?" Mme ba gana go mo amogela.

4 Jesu a ba raya a re: **"Moporofeti o tlotlwa gongwe le gongwe, fa e se kwa nageng ya gaabo, mo go ba losika lwa gagwe le mo lapeng la gagwe."**

5 O ne a sa kgone go dira kgakgamatso epe koo, fa e se go baya balwetse ba se kae diatla a ba fodisa.

6 Go sa dumele ga bona ga mo gakgamatsa.

A tsamaya mo metsaneng a ruta.

7 A biletsa ba ba lesome le bobedi kwa go ena, a ba roma ka babedi ka babedi, a ba naya taolo mo meweng e e maswe.

8 A ba laela gore ba se ka ba tsaya sepe sa loeto fa e se thobane fela: ba se ka ba tsaya senkgwe, kgetsana kgotsa madi mo sekgwameng,

9 mme ba rwale dirampheetšhane, ba se ka ba apara diaparo tsa ka fa teng tse pedi.

10 A ba raya a re: **“Fa lo tsena mo ntlong nngwe, nnang mo go yona go fitlha lo tsamaya mo lefelong leo.**
11 **Fa batho ba sa lo amogele e bile ba sa lo reetse, fa lo tswa koo, tlhotlhorang lerole mo dinaong tsa lona e le bosupi kgatlhanong le bona. Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Ka letsatsi la katlholo, go tla nna botoka kwa Sodoma le Gomora go na le mo motseng oo!”**
12 Ba tswa, ba rera gore batho ba sokologe mo maleong a bona.
13 Ba leleka bademona ba le bantsi, ba tlotsa balwetse ba le bantsi ka oli, ba ba fodisa.
14 Kgosi Herode a utlwa ka Jesu, ka gonne Jesu o ne a setse a itsege gongwe le gongwe. A re: “Johane Mokolobetsi o tsogile mo baswing. Ke ka moo maatla ano a dirang mo go ena.”
15 Ba bangwe ba re: “Ke Elia.” Ba bangwe bona ba re: “Ke moporofeti, kgotsa mongwe yo o tshwanang le baporofeti.”
16 Mme fa Herode a utlwa jalo, a re: “Ke Johane, yo ke mo kgaotseng tlhogo. O tsogile mo baswing.”
17 Herode ka boena o ne a romile batho go tshwara Johane, ba mo golega, ba mo tsenya mo kgolegelong ka ntlha ya Herodiase, mosadi wa ga Filipo morwarraagwe. Herode o ne a mo nyetse.
18 Johane o ne a ntse a raya Herode a re: “Ga o a letlelelwa go nna le mosadi wa ga morwarraago.”
19 Herodiase a ila Johane, a batla go mmolaya, mme a sa kgone,
20 ka gonne Herode o ne a boifa Johane. O ne a itse gore ke monna yo o siameng, yo o boitshepo, mme a mo sireletsa. Herode o ne a tle a dire dilo di le dintsi fa a sena go reetsa Johane, mme o ne a itumelela go mo reetsa.
21 Mme ga tla letsatsi le le mo nayang sebaka: ka letsatsi la botsalo jwa ga Herode, a direla batlotlegi ba gagwe, balaodi ba bagolo ba masole le baeteledipele ba Galilea moletlo wa maitseboa.
22 Morwadia Herodiase ka boena a tsena, a bina, a itumedisa Herode le ba ba neng ba ntse ba ja le ena. Kgosi ya raya mosetsana ya re: “Nkopa sengwe le sengwe se o se batlang, mme ke tla go se naya.”
23 Ya mo ikanela ya re: “Sepe fela se o se kopang, ke tla go se naya, le fa e le sephatlo sa bogosi jwa me.”
24 Mosetsana a tswa, a botsa mmaagwe a re: “Ke kope eng?”
Mmaagwe a re: “Tlhogo ya ga Johane Mokolobetsi.”
25 Mosetsana a boela kwa go kgosi ka lepotlapotla, kwa ntle ga go diega, a kopa a re: “Ke batla gore o nneye tlhogo ya ga Johane Mokolobetsi mo mogoping gone jaanong.”
26 Kgosi ya hutsafala thata. Mme ka ntlha ya maikano a yona le ba ba neng ba ja le yona, ya se ka ya rata go mo ganela.
27 Kgosi ya roma lesole la balebedi ba yona gone foo, ya le laela gore le tlise tlhogo ya ga Johane. Lesole la ya, la mo kgaola tlhogo mo kgolegelong,
28 la e tlisa mo mogoping, la e naya mosetsana. Mosetsana a e naya mmaagwe.
29 Fa barutwa ba ga Johane ba utlwa jalo, ba tla ba tsaya setopo sa gagwe, ba se baya mo lebitleng.
30 Baaposetoloi ba phuthegela kwa go Jesu, ba mmolelela tsotlhe tse ba di dirileng le tse ba di rutileng.
31 A ba raya a re: **“Tlang re yeng kwa lefelong le le se nang batho, lo ikhutse go se kae.”** Go ne go tla batho ba le bantsi, ba bangwe ba tsamaya, mo ba neng ba se na nako le ya go ja.
32 Ba tsamaya ka mokoro ba le bosi, ba ya kwa lefelong le le se nang batho.
33 Batho ba ba bona ba tsamaya;* ba le bantsi ba lemoga Jesu, ba tswa mo metseng yotlhe ba tabogela koo ka dinao. Ba goroga pele ga bona, ba phuthegela kwa go ena.
34 Fa Jesu a tswa mo mokorong, a bona boidiidi jo bogolo. A ba utlwela botlhoko ka gonne ba ne ba tshwana le dinku tse di se nang modisa. A ba ruta dilo di le dintsi.
35 Fa letsatsi le setse le ile, barutwa ba gagwe ba tla kwa go ena ba re: “Lefelo leno le kwa thoko, mme letsatsi le setse le ile.
36 Ba tsamaise gore ba ye go ithekela senkgwe kwa magaeng le kwa metsaneng e e gaufi. Ga ba na se ba ka se jang.”
37 A ba araba a re: **“Lona ba neyeng sengwe gore ba je.”**
Ba mmotsa ba re: “A re ye go reka senkgwe sa didenario di le makgolo a mabedi,† re ba neye gore ba je?”
38 A ba raya a re: **“Lo na le dinkgwe di le kae? Tsamayang lo ye go bona.”**
Fa ba sena go bona, ba re: “Di tlhano, le ditlhapi di le pedi.”

* **6:33 6:33** Mo mekwalong mengwe go twe ‘Boidiidi jwa ba bona ba tsamaya’ mo boemong jwa ‘Batho ba ba bona ba tsamaya’. † **6:37 6:37** Didenario di le 200 di ne di ka lekana le tuelo ya modiri wa mo masimong ya dikgwedi di le supa kgotsa di le robedi.

39 A laela gore batho botlhe ba nne ka
ditlhopha mo bojannyeng jo botala.
40 Ba nna ka mela, mo ditlhopheng tsa
ba le lekgolo le tsa ba le masome a
matlhano.
41 A tsaya dinkgwe tse tlhano le ditlhapi
tse pedi, a leba kwa legodimong, a di
segofatsa. A ngathoganya dinkgwe, a di
naya barutwa ba gagwe gore ba di beye fa
pele ga batho. Le ditlhapi tse pedi a di
abela botlhe.
42 Botlhe ba ja ba kgora.
43 Ba phutha manathwana a senkgwe le
a ditlhapi, a tlala diroto di le lesome le
bobedi.
44 Banna ba ba jeleng dinkgwe e ne e le
dikete tse tlhano.‡
45 Gone foo, Jesu a pateletsa barutwa ba
gagwe go tsena mo mokorong, ba mo
etelele pele ba kgabaganyetse kwa
Betsaida kwa moseja, fa ena a sa ntse a
tsamaisa boidiidi.
46 Fa a sena go laelana le bona, a
tlhatlogela kwa thabeng go rapela.
47 Maitseboa, mokoro o ne o le fa gare
ga letsha, Jesu a le nosi kwa lotshitshing.
48 A bona gore ba sokola go soka, ka
gonne phefo e ne e ba kgoreletsa. Mo e ka
nnang magareng ga ura ya boraro le ya
borataro phakela, a tla kwa go bona a
tsamaya mo godimo ga metsi a letsha.✡ Go
ne go lebega e kete o tla ba feta,
49 mme fa ba mmona a tsamaya mo
godimo ga letsha, ba gopola gore ke
sepoko, ba goa.
50 Botlhe ba ne ba mmone, mme ba
tshogile. Jesu a bua le bona gone foo a re:
**“Tiyang pelo! Ke nna!§ Lo se ka lwa
boifa.”**
51 A tsena mo mokorong le bona, mme
phefo ya kgaotsa. Ba gakgamala thata,
52 ka gonne ba ne ba sa tlhaloganya
kgang ya dinkgwe; dipelo tsa bona di ne di
thatafetse.
53 Fa ba sena go kgabaganya, ba goroga
kwa Genesareta, ba bofelela mokoro fa
lotshitshing.
54 Fela fa ba tswa mo mokorong, batho
ba lemoga Jesu,
55 ba taboga mo kgaolong eo yotlhe. Ba
rwala balwetse ka meseme, ba ba isa
gongwe le gongwe kwa ba neng ba utlwile
gore o teng.
56 Gongwe le gongwe kwa a neng a
tsena teng—mo metsaneng, mo metseng le
kwa magaeng—ba ne ba baya balwetse
mo marekisetsong, ba mo kopa gore a ba
letle go ama fela mophetho* wa seaparo
sa gagwe. Botlhe ba ba mo amileng ba ne
ba fola.

7

1 Bafarisai le bangwe ba bakwadi ba
Molao ba ba tswang kwa Jerusalema ba
phuthegela kwa go Jesu.
2 Ba bona bangwe ba barutwa ba gagwe
ba ja ka diatla tse di itshekologileng—ke
gore, tse di sa tlhapiwang—mme ba ba
tshwaya phoso.
3 (Bafarisai le Bajuda botlhe ga ba je ba
sa tlhapa diatla le matsogo go fitlha fa
dikgonong, ba tshegeditse ngwao ya
bagologolo.
4 Fa ba tswa kwa marekisetsong, ga ba je
ba sa itlhapisa. Gape go na le dilo tse
dingwe tse dintsi tse ba di amogetseng ba
bo ba di ngaparela: go tlhatswa dinwelo,
dinkgo, dijana tsa boronse le malao a ba
sekamang mo go ona fa ba ja.)
5 Bafarisai le bakwadi ba Molao ba botsa
Jesu ba re: “Ke eng fa barutwa ba gago ba
sa latele ngwao ya bagologolo, mme ba ja
dijo ka diatla tse di sa tlhapiwang?”
6 A ba araba a re: **“Isaia o buile sentle
ka lona baitimokanyi fa a porofeta,
jaaka go kwadilwe:**
**‘Batho bano ba ntlotla ka melomo,
mme dipelo tsa bona di kgakala le
nna.**
7 **Ba nkobamela lefela,
ba ruta ditaelo tsa batho e kete ke
dithuto tsa Modimo.’**✡
8 **“Lo beela taelo ya Modimo kwa
thoko, lo ngaparela ngwao ya
batho—go tlhatswa dinkgo le dinwelo,
le dilo tse dingwe tse dintsi tse di
ntseng jalo.”**
9 A ba raya a re: **“Lo na le botsipa jo
bogolo jwa go beela taelo ya Modimo
kwa thoko gore lo tle lo tshegetse
ngwao ya lona!**
10 **Gonne Moshe o rile: ‘Tlotla rrago
le mmaago,’**✡ **a ba a re: ‘Yo o buang
bosula ka rraagwe kgotsa mmaagwe a
bolawe.’**✡
11 **Mme lona lo re, fa motho a raya
rraagwe kgotsa mmaagwe a re: ‘Thuso
e nka bong ke go e neile ke
Korobane’ ”*** (ke gore, mpho e e
abetsweng Modimo),
12 **“foo ga lo tlhole lo mo letla go
direla rraagwe kgotsa mmaagwe sepe.**

‡ **6:44 6:44** Mo mekwalong mengwe go twe banna bao ba ne ba ka nna dikete tse tlhano. ✡ **6:48 6:48** Jobe 9:8 § **6:50 6:50** Kgotsa: ‘Ke nna yo ke leng ena.' * **6:56 6:56** Kgotsa: mokgabiso o o lekeletseng mo mophethong wa seaparo. ✡ **7:7 7:7** Isaia 29:13 ✡ **7:10 7:10** Ekesodo 20:12; Duteronome 5:16 ✡ **7:10 7:10** Ekesodo 21:17; Lefitiko 20:9 * **7:11 7:11** Korobane ke lefoko la Sehebera le le kayang mpho e e abetsweng Modimo.

13 **Ka jalo lo dira lefoko la Modimo lefela ka ngwao e lo e fetisetsang ba bangwe. Lo dira dilo tse dintsi tse di ntseng jalo."**
14 Jesu a biletsa boidiidi jotlhe kwa go ena, a ba raya a re: **"Nkutlweng lotlhe, lo tlhaloganye.**
15 **Ga go na sepe se se tswang kwa ntle ga motho, se se ka mo leswafatsang fa se tsena mo go ena. Mme dilo tse di tswang mo mothong ke tsona tse di mo leswafatsang.**
16 **Fa mongwe a na le ditsebe tsa go utlwa, a a utlwe!"**†
17 Fa a sena go kgaogana le boidiidi a tsena mo ntlong, barutwa ba gagwe ba mmotsa ka setshwantsho seo.
18 A ba raya a re: **"A le lona ga lo tlhaloganye? A ga lo lemoge gore sepe se se tswang kwa ntle se tsena mo mothong ga se ka ke sa mo leswafatsa,**
19 **ka gonne ga se tsene mo pelong ya gagwe, mme se tsena mo mpeng, se bo se tswela kwa ntlwaneng ya boithomelo, mme ka jalo go itshekisiwa dijo tsotlhe?"**‡
20 A re: **"Se se tswang mo mothong ke sona se se mo leswafatsang.**
21 **Gonne mo teng ga motho, mo pelong ya gagwe, go tswa dikakanyo tse di bosula, boaka, boleo jwa thobalano, dipolao, bogodu,**
22 **bopelotshetlha, bosula, tsietso, dikeletso tsa thobalano tse di sa laolesegeng, lefufa, tlhapatso, boikgogomoso le boeleele.**
23 **Bosula jo jotlhe bo tswa mo teng ga motho, mme bo a mo leswafatsa."**
24 Jesu a tloga foo a ya kwa kgaolong ya Tiro le Sidone. A tsena mo ntlong, a sa batle gore ope a itse gore o teng, mme a se ka a kgona go fitlhega.
25 Mosadi mongwe yo morwadiagwe yo mmotlana a neng a tsenwe ke mowa o o maswe a utlwa ka ga gagwe. A tla a wela fa dinaong tsa gagwe.
26 Mosadi yoo e ne e le Mogerika, e le Mosirofenikia ka lotso. A kopa Jesu gore a leleke modemona mo go morwadiagwe.
27 Jesu a mo raya a re: **"A bana ba kgore pele. Ga go a tshwanela go tsaya senkgwe sa bana o se latlhela dintšwa."**
28 Mosadi a mo araba a re: "Ee, Morena. Mme le dintšwa tse di ka fa tlase ga tafola di ja matlhotlhora a bana."
29 Jesu a mo raya a re: **"Ka ntlha ya karabo eo, tsamaya. Modemona o tswile mo go morwadio."**
30 Mosadi a ya kwa gae, a fitlhela ngwana a rapame mo bolaong, modemona o tswile mo go ena.
31 Jesu a tswa gape mo kgaolong ya Tiro le Sidone, a feta fa gare ga kgaolo ya Dekapolise a ya kwa letsheng la Galilea.
32 Ba mo tlisetsa monna yo o sa utlweng mo ditsebeng, yo gape a neng a sa kgone go bua sentle, ba mo kopa gore a mmeye seatla.
33 Jesu a mo tseela kwa thoko, a kgaogana le boidiidi, a tsenya menwana mo ditsebeng tsa gagwe. A kgwa mathe, a ama loleme lwa gagwe.
34 A leba kwa legodimong, a hemela kwa godimo, a mo raya a re: **"Efatha!"** Ke gore: **"Bulega!"**
35 Gone foo, ditsebe tsa gagwe tsa bulega, loleme lwa gagwe lwa gololesega, mme a bua sentle.
36 Jesu a ba laela gore ba se ka ba bolelela ope. Mme fa a ntse a ba laela, ke fa bona ba ntse ba anamisa kgang eno le go feta.
37 Ba gakgamala go feta selekanyo, ba re: "O dirile sengwe le sengwe sentle. O dira gore le ba ba sa utlweng mo ditsebeng ba utlwe, le dimumu di bue!"

8

1 Ka nako eo, go ne go na le boidiidi jo bogolo gape, bo se na se bo ka se jang. Jesu a bitsa barutwa ba gagwe, a ba raya a re:
2 **"Ke utlwela batho bano botlhoko. Ke malatsi a mararo ba na le nna, mme ga ba na se ba ka se jang.**
3 **Fa nka ba tsamaisa ba ya gae ba sa ja, ba tla idibala mo tseleng. Bangwe ba bona ba tswa kgakala."**
4 Barutwa ba gagwe ba mo araba ba re: "Motho a ka bona kae senkgwe se se ka kgorisang batho bano fano mo nageng?"
5 A ba botsa a re: **"Lo na le dinkgwe di le kae?"**
Ba re: "Di supa."
6 A laela boidiidi gore bo nne fa fatshe. A tsaya dinkgwe tse supa, a leboga, a di ngathoganya, a di naya barutwa ba gagwe gore ba di abele batho, mme ba di baya fa pele ga boidiidi.
7 Ba ne ba na le ditlhatšwana di le mmalwa. A di segofatsa, a laela gore le tsona di bewe fa pele ga batho.
8 Ba ja ba kgora. Ba phutha manathwana a a setseng, a tlala diroto di le supa.
9 Ba ba jeleng ba ne ba ka nna dikete tse nne. A ba tsamaisa.

† **7:16 7:16** Mo mekwalong mengwe ga go na temana ya 16. ‡ **7:19 7:19** Mo mekwalong mengwe, mafoko a ga Jesu a felela fa go tweng 'kwa ntlwaneng ya boithomelo'. Go latela tlhaloso ya moanedi: 'Ka jalo Jesu a bolela gore dijo tsotlhe di itshekile.'

10 Gone foo, a tsena mo mokorong le
barutwa ba gagwe, a ya mo kgaolong ya
Dalemanutha.
11 Bafarisai ba tla kwa go Jesu, ba
mmotsolotsa. Ba ne ba mo leka, ba kopa
sesupo se se tswang kwa legodimong.
12 Jesu a hemela kwa godimo a
tshwenyegile thata, a re: **“Ke eng fa
kokomana eno* e batla sesupo? Ke lo
bolelela boammaaruri ke re:
Kokomana eno ga e kitla e newa
sesupo.”**
13 A ba tlogela, a tsena gape mo
mokorong, a ya kwa moseja.
14 Barutwa ba ne ba lebetse go tsaya
senkgwe; mo mokorong ba ne ba na le
senkgwe se le sengwe fela.
15 Jesu a ba tlhagisa a re: **“Elang tlhoko!
Itiseng mo sebedisong sa Bafarisai le
mo sebedisong sa ga Herode.”**
16 Ba buisana ba re: “O rialo ka gonne ga
re na senkgwe.”
17 Jesu a lemoga, a ba raya a re: **“Ke eng
fa lo buisana ka gore ga lo na senkgwe?
A lo sa ntse lo sa lemoge, lo sa
tlhaloganye? A dipelo tsa lona di sa
ntse di thatafetse?**
18 **Lo na le matlho, a ga lo bone? Lo
na le ditsebe, a ga lo utlwe? A ga lo
gakologelwe?**
19 **Fa ke ne ke ngathoganya dinkgwe
tse tlhano ke di abela batho ba le
dikete tse tlhano, lo ne lwa phutha
diroto di le kae tse di tletseng
manathwana?”**
Ba mo raya ba re: “Di le lesome le
bobedi.”
20 **“Mme fa dinkgwe tse supa di fepa
batho ba le dikete tse nne, lo ne lwa
phutha diroto di le kae tse di tletseng
manathwana?”**
Ba mo raya ba re: “Di le supa.”
21 A ba botsa a re: **“A lo sa ntse lo sa
tlhaloganye?”**
22 Jesu a fitlha kwa Betsaida. Ba mo
tlisetsa monna yo o foufetseng, ba mo
kopa gore a mo ame.
23 A tshwara monna yo o foufetseng ka
seatla, a mo ntshetsa kwa ntle ga motse. A
mo kgwela mathe mo matlhong, a mmaya
diatla, a mmotsa gore a o bona sengwe.
24 Monna a leba, a re: “Ke bona batho,
mme ba tshwana le ditlhare tse di
tsamayang.”
25 Jesu a baya diatla gape mo matlhong
a gagwe. Monna a leba ka kelotlhoko,
matlho a gagwe a fola, mme a bona batho
botlhe sentle.
26 Jesu a mo romela kwa gae a re: **“O se
ka wa tsena mo motseng, le gone o se
ka wa bolelela ope mo motseng.”**
27 Jesu le barutwa ba gagwe ba ya kwa
metsaneng ya Kaesarea Filipi. Mo tseleng
a botsa barutwa ba gagwe a re: **“Batho ba
re ke mang?”**
28 Ba mo araba ba re: “Ba re o Johane
Mokolobetsi; ba bangwe ba re o Elia; ba
bangwe ba re o mongwe wa baporofeti.”
29 A ba botsa a re: **“Mme lona lwa re ke
mang?”**
Petoro a araba a re: “O Keresete.”
30 Jesu a ba tlhagisa gore ba se ka ba
bolelela ope ka ga gagwe.
31 A ba ruta gore Morwa Motho o
tshwanetse go boga ka ditsela di le dintsi,
a ganwe ke bagolwane, baperisiti ba
bagolo le bakwadi ba Molao, a bolawe,
mme morago ga malatsi a mararo a tsoge
gape.
32 O ne a ba bolelela kgang eno ka
tlhamalalo. Petoro a mo tseela kwa thoko,
a mo kgalemela.
33 Mme Jesu a retologa, a leba barutwa
ba gagwe, a kgalemela Petoro a re: **“Tloga
fa pele ga me, Satane! Ga o akanye ka
tsela ya Modimo, o akanya ka tsela ya
batho.”**
34 A bitsa boidiidi le barutwa ba gagwe,
a ba raya a re: **“Fa mongwe a batla go
ntshala morago, a se ka a baya thato ya
gagwe kwa pele, mme a rwale
sefapaano sa gagwe, a ntshale morago.**
35 **Gonne yo o batlang go boloka
botshelo jwa gagwe o tla latlhegelwa
ke jona. Mme yo o latlhegelwang ke
botshelo jwa gagwe ka ntlha ya me le
ka ntlha ya dikgang tse di molemo o tla
bo boloka.**
36 **Motho o solegelwa molemo ke eng
fa a ka rua lefatshe lotlhe, mme a
latlhegelwa ke botshelo jwa gagwe?**
37 **Motho a ka ntsha eng go duelela
botshelo jwa gagwe?**
38 **Gonne yo o tlhabelwang ke
ditlhong ka ntlha ya me le ya mafoko a
me mo kokomaneng eno e e sa
ikanyegeng mo Modimong, e e tletseng
boleo, le Morwa Motho o tla tlhabelwa
ke ditlhong ka ntlha ya gagwe fa a tla
ka kgalalelo ya ga Rraagwe, a na le
baengele ba ba boitshepo.”**

9

1 Jesu a ba raya a re: **“Ke lo bolelela
boammaaruri ke re: Bangwe ba ba
emeng fano ga ba kitla ba swa ba ise ba**

* **8:12 8:12** Lefoko la Segerika le le fetoletsweng ka ‘kokomana’ le ka kaya gape morafe kgotsa lelapa, go ya ka tiriso ya lona.

bone bogosi jwa Modimo bo tla ka maatla."
2 Morago ga malatsi a marataro, Jesu a
tsaya Petoro, Jakobo le Johane, a
tlhatlogela le bona kwa thabeng e e kwa
godimo, ba le bosi. Ponalo ya gagwe ya
fetoga fa pele ga bona.
3 Diaparo tsa gagwe tsa phatsima, tsa
nna ditshweu fela thata, jaaka kapoko. Ga
go na motlhatswi ope mo lefatsheng yo o
ka di sweufatsang jalo.
4 Elia le Moshe ba iponatsa mo go bona,
ba bua le Jesu.
5 Petoro a raya Jesu a re: "Rabi, go
molemo gore re nne fano. A re ageng
ditente di le tharo: e nngwe e nne ya gago,
e nngwe ya ga Moshe, e nngwe ya ga Elia."
6 O ne a sa itse gore a reng, ka gonne ba
ne ba tshogile thata.
7 Leru la tla la ba okama, mme lentswe
la tswa mo lerung la re: "Yo ke Morwa wa
me yo ke mo ratang. Mo reetseng!"
8 Ka tshoganyetso fa ba lebaleba, ba se
ka ba tlhola ba bona ope a na le bona, fa e
se Jesu fela.
9 Fa ba fologa mo thabeng, a ba laela
gore ba se ka ba bolelela ope se ba se
boneng, go fitlha Morwa Motho a tsogile
mo baswing.
10 Ba boloka kgang eo e le sephiri, ba
botsana gore go tsoga mo baswing go kaya
eng.
11 Ba mmotsa ba re: "Ke eng fa bakwadi
ba Molao ba re Elia o tshwanetse go tla
pele?"
12 A ba raya a re: **"Elia o tla pele ruri,
a baakanye dilo tsotlhe. Mme ke eng fa
go kwadilwe ka Morwa Motho gore o
tshwanetse go boga ka ditsela di le
dintsi a bo a nyadiwe?**
13 **Mme ke lo raya ke re: Elia o setse a
tlile. Ba mo dirile sengwe le sengwe se
ba neng ba se batla, fela jaaka go
kwadilwe ka ga gagwe."**
14 Fa Jesu a fitlha kwa go barutwa, a
bona boidiidi jo bogolo bo ba dikologile, le
bakwadi ba Molao ba ba botsolotsa.
15 Fela fa boidiidi jotlhe bo mmona, jwa
gakgamala thata, jwa tabogela kwa go ena
go mo dumedisa.
16 A botsa bakwadi ba Molao a re: **"Lo
ba botsa eng?"**
17 Mongwe mo boidiiding a mo araba a
re: "Morutisi, ke go tliseditse morwaake,
yo o tsenweng ke mowa o o mo dirang
semumu.
18 Gongwe le gongwe fa o mo tshwara, o
mo diga fa fatshe. Morwaake o ntsha
lefulo mo molomong, a huranye meno,
mme mmele wa gagwe o gagamale. Ke
kopile barutwa ba gago gore ba o leleke,
mme ba paletswe."
19 Jesu a mo araba a re: **"Kokomana e e
sa dumeleng! Ke tla nna le lona go
fitlha leng? Ke tla lo itshokela go fitlha
leng? Mo tliseng kwano."**
20 Ba mo tlisa kwa go Jesu. Fela fa mowa
oo o bona Jesu, wa tshikinya mosimane ka
maatla. Mosimane a wela fa fatshe, a
bidikama, a ntsha lefulo mo molomong.
21 Jesu a botsa rraagwe a re: **"Go setse
go le lobaka lo lo kae a ntse a
diragalelwa ke seno?"**
Rraagwe a re: "Go tloga a sa le ngwana.
22 Gantsi mowa oo o mo latlhela mo
molelong le mo metsing gore o mmolaye.
Mme fa wena o kgona go dira sengwe, re
utlwele botlhoko, o re thuse."
23 Jesu a mo raya a re: **"Fa o ka kgona
go dumela, dilo tsotlhe di ka kgonega
mo go yo o dumelang."**
24 Rraagwe ngwana a goa gone foo a lela
a re: "Ke a dumela! Nthuse mo go sa
dumeleng ga me!"
25 Fa Jesu a bona boidiidi bo taboga bo
phuthegela koo, a kgalemela mowa o o
maswe, a o raya a re: **"Wena mowa o o
dirang motho semumu le sesusu, ke go
laela ke re: Tswaa mo go ena. O se ka
wa tlhola o tsena mo go ena!"**
26 Wa goa, wa mo tshikinya thata, wa
tswa mo go ena. Mosimane a nna jaaka
motho yo o suleng, mo bontsi jwa batho
bo neng bo re: "O sule."
27 Mme Jesu a mo tshwara ka seatla, a
mo tsosa, mme mosimane a ema.
28 Fa Jesu a sena go tsena mo ntlong,
barutwa ba gagwe ba mmotsa ba le bosi
ba re: "Ke eng fa rona re sa kgona go o
leleka?"
29 A ba raya a re: **"Mofuta o ga o ka ke
wa tswa ka sepe, fa e se ka thapelo le
go itima dijo."**
30 Ba tswa koo, ba feta mo Galilea. Jesu o
ne a sa batle gore ope a itse,
31 ka gonne o ne a ruta barutwa ba
gagwe. A ba raya a re: **"Morwa Motho o
tloga a tsenngwa mo diatleng tsa
batho. Ba tla mmolaya, mme fa a sena
go bolawa, o tla tsoga gape ka letsatsi
la boraro."**
32 Mme ba ne ba sa tlhaloganye mafoko
ao, ba boifa le go mmotsa.
33 Ba fitlha kwa Kaperenaume. Fa Jesu a
le mo ntlong, a ba botsa a re: **"Lo ne lo
ngangisana ka eng mo tseleng?"**
34 Ba didimala, ka gonne mo tseleng ba
ne ba ngangisane ka gore ke mang yo
mogolo mo go bona.
35 A nna fa fatshe, a bitsa ba ba lesome
le bobedi, a ba raya a re: **"Fa mongwe a
batla go nna wa ntlha, o tshwanetse go
nna wa bofelo mo go botlhe le
modiredi wa botlhe."**

36 A tsaya ngwana yo mmotlana, a
mmaya fa gare ga bona. A mo tlamparela,
a ba raya a re:
37 **“Yo o amogelang mongwe wa bana
ba ba ntseng jaana ka leina la me, o
amogela nna. Mme yo o amogelang nna
ga a amogele nna fela, mme o amogela
yo o nthomileng.”**
38 Johane a mo raya a re: “Morutisi, re
bone mongwe yo o sa re saleng morago a
leleka bademona ka leina la gago. Re mo
thibetse, ka gonne ga a re sale morago.”
39 Mme Jesu a re: **“Lo se ka lwa mo
thibela. Ga go na ope yo o tla dirang
kgakgamatso ka leina la me, a bo a
kgona go bua bosula ka nna ka bonako
morago ga moo.**
40 **Gonne yo o sa re ganetseng o ka fa
letlhakoreng la rona.**
41 **Yo o lo nayang kopi ya metsi gore
lo nwe ka leina la me, ka gonne lo ba
ga Keresete—ke lo bolelela
boammaaruri ke re: ga a kitla a
latlhegelwa ke tuelo ya gagwe.**
42 **“Mme yo o digelang mongwe wa ba
bannye bano ba ba dumelang mo go
nna mo boleong, go ka nna botoka gore
a latlhelwe mo letsheng, a lekeleditswe
leje la go sila mo molaleng.**
43 **Fa seatla sa gago se go digela mo
boleong, se kgaole. Go botoka gore o
tsene mo botshelong o golafetse, go na
le gore o ye kwa Gehena* o na le diatla
ka bobedi, mo molelong o o sa timeng,**
44 **‘kwa seboko sa bona se sa sweng, le
molelo o sa timeng.’**✡†
45 **Fa leoto la gago le go digela mo
boleong, le kgaole. Go botoka gore o
tsene mo botshelong o tlhotsa, go na le
gore o latlhelwe kwa Gehena‡ o na le
maoto ka bobedi, mo molelong o o se
kitlang o tingwa le ka motlha—**
46 **‘kwa seboko sa bona se sa sweng, le
molelo o sa timeng.’**§
47 **Fa leitlho la gago le go digela mo
boleong, le ntshe o le latlhe. Go botoka
gore o tsene mo bogosing jwa Modimo
o na le leitlho le le lengwe, go na le
gore o latlhelwe mo Gehena* ya molelo
o na le matlho ka bobedi,**
48 **‘kwa seboko sa bona se sa sweng, le
molelo o sa timeng.’**✡
49 **Gonne mongwe le mongwe o tla
nokiwa ka molelo, le setlhabelo
sengwe le sengwe se tla nokiwa ka
letswai.**
50 **Letswai le molemo. Mme fa le ka
latlhegelwa ke botswai jwa lona, lo tla
le noka ka eng? Nnang le letswai mo go
lona, lo tshele ka kagiso mmogo.”**

10

1 Jesu a tloga foo, a ya mo dikgaolong tsa
Judea le kwa moseja ga Joredane. Boidiidi
jwa phuthegela kwa go ena gape, mme a
ba ruta jaaka a ne a tle a dire.
2 Bafarisai ba tla go mo leka, ba mmotsa
ba re: “A go letleletswe gore monna a
tlhale mosadi wa gagwe?”
3 A ba araba a re: **“Moshe o lo laetse
eng?”**
4 Ba re: “Moshe o letleletse monna go
kwala lokwalo lwa tlhalo, a bo a tlhala
mosadi.”
5 Jesu a ba raya a re: **“O lo kwaletse
taelo eno ka ntlha ya go thatafala ga
dipelo tsa lona.**
6 **Mme go tloga kwa tshimologong ya
tlholo, Modimo o ba dirile monna le
mosadi.**✡
7 **Ke ka moo monna a tla tlogelang
rraagwe le mmaagwe, a kopane le
mosadi wa gagwe,**
8 **mme ba babedi bao ba tla nna
mmele o le mongwe.**✡ **Ka jalo ga ba
tlhole ba le babedi, ke mmele o le
mongwe.**
9 **Ka jalo, se Modimo a se kopantseng,
motho a se ka a se kgaoganya.”**
10 Fa ba le mo ntlong, barutwa ba gagwe
ba mmotsa gape ka kgang eo.
11 A ba raya a re: **“Yo o tlhalang
mosadi wa gagwe a nyala yo mongwe, o
dira boaka kgatlhanong le mosadi yo a
mo tlhadileng.**
12 **Le mosadi fa a tlhala monna wa
gagwe a nyalwa ke yo mongwe, o dira
boaka.”**
13 Batho ba ne ba tlisa bana ba bannye
kwa go Jesu gore a ba ame. Mme barutwa
ba kgalemela ba ba ba tlisang.
14 Fa Jesu a bona jalo, a galefa, a ba raya
a re: **“Lesang bana ba bannye ba tle
kwa go nna. Lo se ka lwa ba thibela, ka
gonne bogosi jwa Modimo ke jwa ba ba
tshwanang le bona.**
15 **Ke lo bolelela boammaaruri ke re:
Yo o sa amogeleng bogosi jwa Modimo
jaaka ngwana yo mmotlana ga a kitla a
tsena mo go jona.”**
16 A ba tlamparela, a ba segofatsa a ba
beile diatla.

---

* **9:43 9:43** Gehena ke leina le le dirisediwang lefelo la katlholo mo molelong. Kgotsa: Dihele. ✡ **9:44 9:44** Isaia 66:24 † **9:44 9:44** Mo mekwalong mengwe ga go na temana ya 44. ‡ **9:45 9:45** Kgotsa: Dihele. § **9:46 9:46** Mo mekwalong mengwe ga go na temana ya 46. * **9:47 9:47** Kgotsa: Dihele. ✡ **9:48 9:48** Isaia 66:24 ✡ **10:6 10:6** Genesi 1:27 ✡ **10:8 10:8** Genesi 2:24

17 Fa a tswa a tsena mo tseleng, monna
mongwe a tabogela kwa go ena, a
khubama fa pele ga gagwe, a mmotsa a re:
"Morutisi yo o molemo, ke dire eng gore
ke rue botshelo jo bo sa khutleng?"
18 Jesu a mo raya a re: **"Ke eng fa o
mpitsa yo o molemo? Ga go na ope yo o
molemo fa e se Modimo a le nosi.**
19 **O itse ditaelo: 'O se ka wa bolaya,'
'O se ka wa dira boaka,' 'O se ka wa
utswa,' 'O se ka wa ntsha bosupi jwa
maaka,' 'O se ka wa tsietsa motho wa
mo tseela sa gagwe,' 'Tlotla rrago le
mmaago.' "**✡
20 Monna a re: "Morutisi, ke bolokile
dilo tseno tsotlhe go tloga ke sa le mošwa."
21 Jesu a mo leba, a mo rata, a mo raya a
re: **"O tlhaela selo se le sengwe.
Tsamaya o ye go rekisa tsotlhe tse o
nang le tsona, o neye bahumanegi
madi ao. O tla nna le letlotlo kwa
legodimong. Mme o tle o ntshale
morago, o tseye sefapaano."**
22 Fa monna yoo a utlwa mafoko ao,
sefatlhego sa gagwe sa tlhonama. A
tsamaya a hutsafetse, ka gonne o ne a na
le dithoto di le dintsi.
23 Jesu a lebaleba, a raya barutwa ba
gagwe a re: **"A bo go le thata jang gore
ba ba humileng ba tsene mo bogosing
jwa Modimo!"**
24 Mafoko a gagwe a gakgamatsa
barutwa. Mme Jesu a boa a ba raya a re:
**"Bana, a bo go le thata jang gore ba ba
ikanyang dikhumo ba tsene mo
bogosing jwa Modimo!**
25 **Go motlhofo gore kamela e tsene
ka leitlho la nnalete go na le gore
mohumi a tsene mo bogosing jwa
Modimo."**
26 Ba gakgamala le go feta, ba mo raya
ba re: "Jaanong ke mang yo o ka
bolokwang?"
27 Jesu a ba leba, a re: **"Mo go batho ga
go kgonege, mme mo go Modimo go a
kgonega, ka gonne Modimo o kgona
dilo tsotlhe."**
28 Petoro a mo raya a re: "Reetsa, rona
re tlogetse tsotlhe, re go setse morago."
29 Jesu a re: **"Ke lo bolelela
boammaaruri ke re: Ga go na ope yo o
tlogetseng ntlo, bomorwarraagwe,
bokgaitsadie, rraagwe, mmaagwe,
mosadi wa gagwe, bana kgotsa masimo
ka ntlha ya me le ka ntlha ya dikgang
tse di molemo,**
30 **yo o se kitlang a amogela makgetlo
a le lekgolo jaanong mo motlheng ono:
matlo, bomorwarraagwe,
bokgaitsadie, bommaagwe, bana le
masimo, a ntse a bogisiwa; le botshelo
jo bo sa khutleng mo motlheng o o
tlang.**
31 **Mme ba le bantsi ba ba leng ba
ntlha ba tla nna ba bofelo, le ba bofelo
ba nne ba ntlha."**
32 Ba ne ba le mo tseleng ba tlhatlogela
kwa Jerusalema, Jesu a ba eteletse pele.
Ba ne ba gakgametse, mme ba ba neng ba
latela ba boifa. Jesu a tsaya ba ba lesome
le bobedi gape, a ba bolelela se se neng se
tla mo diragalela, a re:
33 **"Reetsang, re tlhatlogela kwa
Jerusalema. Morwa Motho o tla neelwa
baperisiti ba bagolo le bakwadi ba
Molao. Ba tla mo atlholela loso, ba mo
neele ba e seng Bajuda.**
34 **Ba tla mo sotla, ba mo kgwele
mathe, ba mo itaye ka diseme, ba
mmolaye. Mme ka letsatsi la boraro o
tla tsoga gape."**
35 Jakobo le Johane, barwa Sebedeo, ba
tla kwa go ena ba re: "Morutisi, re batla
gore o re direle sepe fela se re tla go se
kopang."
36 A ba raya a re: **"Lo batla gore ke lo
direle eng?"**
37 Ba re: "Re letle gore mo kgalalelong ya
gago, mongwe wa rona a nne ka fa
seatleng sa gago sa moja, yo mongwe ka fa
go sa molema."
38 Jesu a ba raya a re: **"Ga lo itse se lo
se kopang. A lo kgona go nwa mo
senwelong se ke nwang mo go sona, le
go kolobediwa ka kolobetso e ke
kolobediwang ka yona?"**
39 Ba mo raya ba re: "Re a kgona."
Jesu a ba raya a re: **"Ruri lo tla nwa
mo senwelong se ke nwang mo go sona,
mme lo tla kolobediwa ka kolobetso e
ke kolobediwang ka yona.**
40 **Mme ga se ga me go naya motho
bonno ka fa seatleng sa me sa moja le
sa molema; bonno joo ke jwa batho ba
ba bo baakanyeditsweng."**
41 Fa ba bangwe ba ba lesome ba utlwa
jalo, ba galefela Jakobo le Johane.
42 Jesu a ba bitsa, a ba raya a re: **"Lo
itse gore ba ba tsewang e le babusi ba
ditšhaba ba a di gatelela, le ba bagolo
ba tsona ba dirisa taolo mo go tsona.**
43 **Mme mo go lona ga go kitla go nna
jalo. Yo o batlang go nna mogolo mo go
lona o tshwanetse go nna modiredi wa
lona.**
44 **Le yo o batlang go nna wa ntlha mo
go lona o tshwanetse go nna lekgoba la
botlhe.**
45 **Gonne le Morwa Motho ga a tla go
direlwa, mme o tlile go direla, le go**

✡ **10:19 10:19** Ekesodo 20:12–16; Duteronome 5:16–20

ntsha botshelo jwa gagwe go duela gore ba le bantsi ba gololwe."

46 Ba fitlha kwa Jeriko. Fa Jesu a tswa kwa Jeriko le barutwa ba gagwe le boidiidi jo bogolo, Barotimaio, morwa Timaio, mokopi yo o foufetseng, o ne a ntse fa thoko ga tsela.

47 Fa a utlwa gore ke Jesu wa Nasaretha, a goa a re: "Jesu, Morwa Dafita, nkutlwele botlhoko!"

48 Batho ba le bantsi ba mo kgalemela gore a didimale, mme a goeletsa le go feta a re: "Morwa Dafita, nkutlwele botlhoko!"

49 Jesu a ema, a re: **"Mmitseng."**

Ba bitsa monna yo o foufetseng ba mo raya ba re: "Tiya pelo! Ema, o a go bitsa!"

50 A latlha kobo ya gagwe, a tlola a ema, a tla kwa go Jesu.

51 Jesu a mmotsa a re: **"O batla gore ke go direle eng?"**

Monna yo o foufetseng a mo raya a re: "Raboni,* ke batla go bona gape."

52 Jesu a mo raya a re: **"Tsamaya. Tumelo ya gago e go fodisitse."** Monna yoo a bona gape gone foo, a sala Jesu morago mo tseleng.

11

1 Fa ba atamela Jerusalema, ba le kwa Betesefage* le Betania fa Thabeng ya Ditlhware, Jesu a roma barutwa ba gagwe ba le babedi,

2 a ba raya a re: **"Tsamayang lo ye kwa motseng o o lebaganeng le lona. Fela fa lo tsena mo go ona, lo tla fitlhela tonkana e bofilwe, e e iseng e pagangwe ke ope. E bofololeng, lo e tlise.**

3 **Fa mongwe a lo botsa a re: 'Ke eng fa lo dira jalo?' mo reyeng lo re: 'Morena o a e tlhoka,' mme o tla e busetsa fano kwa ntle ga go diega."**

4 Ba tsamaya, ba fitlhela tonkana e bofilwe kwa ntle fa kgorong mo mmileng, mme ba e bofolola.

5 Bangwe ba ba neng ba eme foo ba ba botsa ba re: "Lo dira eng, lo bofolola tonkana?"

6 Ba ba araba jaaka Jesu a ba laetse, mme ba ba lesa ba tsamaya.

7 Ba tlisa tonkana kwa go Jesu, ba baya diaparo tsa bona mo go yona, mme Jesu a e pagama.

8 Batho ba le bantsi ba ala diaparo tsa bona mo tseleng. Ba bangwe ba kgaola dikala mo ditlhareng, ba di ala mo tseleng.

9 Ba ba neng ba etile kwa pele le ba ba neng ba setse morago ba goeletsa ba re: "Hosana!† A go segofadiwe yo o tlang ka leina la Morena!✡

10 A go segofadiwe bogosi jwa ga rraarona Dafita jo bo tlang ka leina la Morena! Hosana kwa magodimong a a kwa godimo!"

11 Jesu a tsena mo tempeleng kwa Jerusalema. A lebaleba tsotlhe. E re ka go ne go setse go le maitseboa, a tswa a ya kwa Betania le ba ba lesome le bobedi.

12 Letsatsi le le latelang, fa ba tswa kwa Betania, o ne a tshwerwe ke tlala.

13 A bona mofeige o o nang le matlhare a sa le kgakala, a ya go bona gore a o ka fitlhela sengwe mo go ona. Fa a fitlha, a fitlhela matlhare fela; e ne e se paka ya difeige.

14 A raya setlhare seo a re: **"A go se ka ga tlhola go nna le ope yo o jang leungo la gago le ka motlha!"** Barutwa ba gagwe ba mo utlwa.

15 Ba fitlha kwa Jerusalema. Jesu a tsena mo tempeleng, a kobakoba ba ba rekisang le ba ba rekang mo go yona. A pitikolola ditafole tsa baananyi ba madi le manno a ba ba rekisang maeba.

16 A se ka a letla ope go kgabaganya tempele a rwele sejana.

17 A ba ruta a re: **"A ga go a kwalwa ga twe: 'Ntlo ya me e tla bidiwa ntlo ya thapelo ya ditšhaba tsotlhe'?✡ Mme lona lo e dirile logaga lwa dinokwane!"**✡

18 Baperisiti ba bagolo le bakwadi ba Molao ba utlwa jalo, ba batla tsela ya go mmolaya. Ba ne ba mo boifa, ka gonne boidiidi jotlhe bo ne bo gakgamadiwa ke thuto ya gagwe.

19 Maitseboa, a tswa mo motseng.

20 Mo mosong, fa ba feta, ba bona mofeige o omeletse go tloga kwa meding.

21 Petoro a gakologelwa, a mo raya a re: "Rabi, leba! Mofeige o o neng wa o hutsa o omeletse."

22 Jesu a ba araba a re: **"Dumelang mo Modimong.**

23 **Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Yo o rayang thaba eno a re: 'Kukega o itatlhele mo lewatleng,' a sa belaele mo pelong ya gagwe, mme a dumela gore se a se buang se a diragala, o tla newa sepe fela se a se buang.**

24 **Ke ka moo ke lo rayang ke re: Dilo tsotlhe tse lo di rapelelang lo di kopa, dumelang gore lo setse lo di amogetse, mme lo tla nna le tsona.**

---

* **10:51 10:51** Raboni ke lefoko la Searamaika le le kayang 'morutisi yo mogolo'. * **11:1 11:1** Mo mekwalong mengwe go twe 'Betefage' mo boemong jwa 'Betesefage'. † **11:9 11:9** Hosana e kaya 're boloke' kgotsa 're thuse, re a go rapela'.
✡ **11:9 11:9** Dipesalema 118:25–26 ✡ **11:17 11:17** Isaia 56:7 ✡ **11:17 11:17** Jeremia 7:11

25 **Nako le nako fa lo ema lo rapela, fa lo na le sengwe kgatlhanong le mongwe, mo itshwareleng, gore le Rraalona yo o kwa legodimong a lo itshwarele ditlolo tsa lona.**
26 **Mme fa lo sa itshwarele, le Rraalona yo o kwa legodimong ga a kitla a lo itshwarela ditlolo tsa lona."**‡
27 Ba boela kwa Jerusalema. Fa Jesu a tsamaya mo tempeleng, baperisiti ba bagolo, bakwadi ba Molao le bagolwane ba tla kwa go ena,
28 ba mo botsa ba re: "O dira dilo tse ka taolo efe? Kgotsa ke mang yo o go neileng taolo ya go di dira?"
29 Jesu a ba raya a re: **"Ke tla lo botsa potso e le nngwe. Nkarabeng, mme ke tla lo bolelela gore ke dira dilo tseno ka taolo efe.**
30 **Kolobetso ya ga Johane e ne e tswa kwa legodimong kgotsa kwa go batho? Nkarabeng."**
31 Ba buisana ba re: "Fa re re: 'Kwa legodimong,' o tla re: 'Jaanong ke eng fa lo sa ka lwa mo dumela?'
32 Mme fa re re: 'Kwa go batho'…" Ba ne ba boifa batho, ka gonne botlhe ba ne ba tsaya Johane e le moporofeti wa boammaaruri.
33 Ba araba Jesu ba re: "Ga re itse."

Jesu a ba raya a re: **"Le nna ga ke lo bolelele gore ke dira dilo tseno ka taolo efe."**

12

1 Jesu a bua le bona ka ditshwantsho a re: **"Monna mongwe o ne a jala tshimo ya morara, a e agelela ka legora. A epa lehuti la go gatela morara, a aga tora, a hirisetsa molemi tshimo eo, a ya kwa nageng e nngwe.**
2 **Fa nako e goroga, a roma motlhanka kwa go molemi gore a ye go amogela karolo ya gagwe ya maungo a tshimo ya morara.**
3 **Mme balemi ba tshwara motlhanka yoo, ba mo itaya, ba mo tsamaisa a sa tshola sepe.**
4 **A ba romela motlhanka yo mongwe gape. Ba mo konopa ka maje, ba mo gobatsa mo tlhogong, ba mo tsamaisa ba mo tlontlolotse.**
5 **A roma yo mongwe gape, mme ena ba mmolaya. A roma le ba bangwe ba le bantsi: bangwe ba ba itaya, ba bangwe ba ba bolaya.**
6 **O ne a sa ntse a na le motho a le mongwe fela: morwawe yo a mo ratang. Kwa bofelelong a mo roma kwa go bona, a re: 'Ba tla tlotla morwaake.'**
7 **Mme balemi bao ba buisana ba re: 'Moruaboswa ke yo! Tlang re mmolayeng, mme boswa e tla nna jwa rona.'**
8 **Ba mo tshwara, ba mmolaya, ba mo latlhela kwa ntle ga tshimo ya morara.**
9 **Jaanong mong wa tshimo ya morara o tla dira eng? O tla tla a fedise balemi bao, a neye ba bangwe tshimo ya morara.**
10 **A ga lo ise lo bale lokwalo lo lo reng:**

'Leje le baagi ba le ganeng
le dirilwe leje le legolo la sekhutlo.
11 **Seno se tswa kwa go Morena,**
mme se a re gakgamatsa'?"✡
12 Ba leka go mo tshwara, mme ba boifa boidiidi. Ba ne ba lemogile gore o lebisitse setshwantsho seo mo go bona. Ba mo tlogela, ba tsamaya.
13 Ba mo romela bangwe ba Bafarisai le balatedi ba ga Herode gore ba mo tshware ka se a se buang.
14 Fa ba fitlha, ba mo raya ba re: "Morutisi, re itse gore o bua boammaaruri, ga o sekamele mo go ope. Ga o lebe maemo a motho, mme o ruta tsela ya Modimo ka boammaaruri. A go letleletswe go duela Kaesara lekgetho kgotsa nnyaa?
15 A re duele, kgotsa re se ka ra duela?"

Jesu a itse boitimokanyi jwa bona, a ba raya a re: **"Lo ntekela eng? Ntlisetseng ledi la denario ke le bone."**

16 Ba le tlisa.

A ba botsa a re: **"Setshwantsho se le mokwalo o ke tsa ga mang?"**

Ba re: "Ke tsa ga Kaesara."

17 Jesu a ba raya a re: **"Neyang Kaesara tse e leng tsa ga Kaesara, le Modimo tse e leng tsa Modimo."**

Ba gakgamala thata ka ga gagwe.

18 Bangwe ba Basadukai, ba ba reng ga go na tsogo ya baswi, ba tla kwa go ena, ba mmotsa ba re:
19 "Morutisi, Moshe o re kwaletse gore fa monna a swa a tlogela mosadi mme a se na bana, morwarraagwe a nyale motlholagadi yoo, a tsholele yo o suleng bana.
20 Go ne go na le banna ba le supa, e le bana ba motho. Wa ntlha a nyala mosadi, mme a swa a se na bana.
21 Wa bobedi a mo nyala, le ena a swa a sa tlogele bana. Le wa boraro ga nna fela jalo.
22 Botlhe ba le supa ba mo nyala, mme ba se ka ba tlogela bana. Kwa bofelelong mosadi le ena a swa.

‡ **11:26 11:26** Mo mekwalong mengwe ga go na temana ya 26. ✡ **12:11 12:11** Dipesalema 118:22–23

23 Ka nako ya tsogo ya baswi, fa ba tsoga,
o tla nna mosadi wa mang mo go bona?
Botlhe ba le supa ba ne ba mo nyetse."
24 Jesu a ba araba a re: **"A ga lo fose ka
ntlha ya go sa itse Dikwalo le maatla a
Modimo?**
25 **Gonne fa batho ba tsoga mo
baswing, ga ba nyale e bile ga ba
nyalwe, mme ba tshwana le baengele
ba ba kwa legodimong.**
26 **Mme ka ga baswi le go tsosiwa ga
bona, a ga lo ise lo bale mo bukeng ya
ga Moshe, mo kgannyeng ya
setlhatshana se se tukang, ka fa
Modimo a buileng le ena ka teng a re:
'Ke Modimo wa ga Aberahame,
Modimo wa ga Isaka le Modimo wa ga
Jakobo'?**✡
27 **Ga se Modimo wa baswi, mme ke
wa batshedi. Ka jalo lo fositse thata."**
28 Mongwe wa bakwadi ba Molao a tla, a
ba utlwa ba botsana. E re ka a ne a itse
gore Jesu o ba arabile sentle, a mmotsa a
re: "Ke taelo efe e e kgolo go gaisa tsotlhe?"
29 Jesu a araba a re: **"E kgolo go gaisa
tsotlhe ke e e reng: 'Utlwa, Iseraele!
Morena Modimo wa rona ke Morena a
le mongwe fela.**
30 **O rate Morena Modimo wa gago ka
pelo yotlhe ya gago, ka mowa otlhe wa
gago, ka tlhaloganyo yotlhe ya gago le
ka maatla otlhe a gago.'**✡ **Eno ke taelo
ya ntlha.**
31 **Ya bobedi ke e e tshwanang le
yona: 'O rate moagelani wa gago jaaka
o ithata.'**✡ **Ga go na taelo e nngwe e e
kgolo go gaisa tseno."**
32 Mokwadi wa Molao a mo raya a re:
"Ke boammaaruri, Morutisi. O buile sentle
gore go na le Modimo a le mongwe fela, le
gore ga go na yo mongwe fa e se ena.
33 Go mo rata ka pelo yotlhe, ka
tlhaloganyo yotlhe, ka mowa otlhe le ka
maatla otlhe, le go rata moagelani jaaka o
ithata, go botlhokwa go gaisa ditlhabelo
tsotlhe tse di fisiwang di feletse le
ditlhabelo tse dingwe."
34 Fa Jesu a bona gore o arabile ka
botlhale, a mo raya a re: **"Ga o kgakala le
bogosi jwa Modimo."**

Morago ga moo, ga go na ope yo o neng
a tlhola a nna le sebete sa go mmotsa
potso.
35 Fa Jesu a ruta mo tempeleng, a botsa a
re: **"Ke eng fa bakwadi ba Molao ba re
Keresete ke morwa Dafita?**
36 **Dafita ka boena o buile ka Mowa o
o Boitshepo a re:
'Morena o ne a raya Morena wa me a
re:
"Nna ka fa seatleng sa me sa moja,
go fitlha ke baya baba ba gago ka
fa tlase ga dinao tsa gago." '**✡
37 **Dafita ka boena o mmitsa Morena.
Jaanong a ka nna morwawe jang?"**
Batho ba ba tlwaelegileng ba ne ba
itumelela go mo reetsa.
38 Mo thutong ya gagwe a ba raya a re:
**"Itiseng mo go bakwadi ba Molao, ba
ba ratang go tsamaya ka diaparo tse
ditelele, ba ratang go dumedisiwa mo
marekisetsong,**
39 **le go nna mo mannong a a
tlotlegang mo disinagogeng le mo
mafelong a a kwa pele kwa meletlong.**
40 **Ba gapa matlo a batlholagadi, ba
dira dithapelo tse ditelele e le pontsho
fela. Ba tla amogela katlholo e e
botlhoko go feta."**
41 Jesu a nna fa a lebaganeng le polokelo
ya meneelo, a lebelela ka fa batho ba
tsenyang madi mo go yona ka teng.
Bahumi ba le bantsi ba tsenya madi a le
mantsi.
42 Ga tla motlholagadi yo o
humanegileng, a tsenya madinyana a
mabedi a boronse a boleng jo bonnye,* a a
lekanang le khwadarane e le nngwe.†
43 Jesu a biletsa barutwa ba gagwe kwa
go ena, a ba raya a re: **"Ke lo bolelela
boammaaruri ke re: Motlholagadi yo o
humanegileng yo o tsentse go gaisa
botlhe ba ba tsenyang mo polokelong
ya meneelo.**
44 **Botlhe ba tsentse se se tswang mo
dikhumong tsa bona. Mme ena mo
khumanegong ya gagwe o tsentse
sotlhe se a nang le sona, tsotlhe tse a
neng a tla tshela ka tsona."**

13

1 Fa Jesu a tswa mo tempeleng, mongwe
wa barutwa ba gagwe a mo raya a re:
"Morutisi, leba maje a magolo ano! Leba
le dikago tseno!"
2 Jesu a mo raya a re: **"A o bona dikago
tse dikgolo tse? Ga go kitla go sala leje
lepe le tlhatlagane le le lengwe fano;
otlhe a tla digwa."**
3 Fa a ntse mo Thabeng ya Ditlhware, a
lebane le tempele, Petoro, Jakobo, Johane
le Anderea ba mmotsa ba le bosi ba re:

✡ **12:26 12:26** Ekesodo 3:6 ✡ **12:30 12:30** Duteronome 6:4–5 ✡ **12:31 12:31** Lefitiko 19:18 ✡ **12:36 12:36** Dipesalema 110:1 * **12:42 12:42** Madinyana ao a ne a bidiwa dilepeta. Lepeta e le nngwe e ne e lekana le sephatlo sa khwadarane. † **12:42 12:42** Khwadarane e ne e le karolo e le nngwe mo dikarolong di ka nna 64 tsa denario. Denario e ne e ka lekana le tuelo ya modiri wa mo masimong ya letsatsi le le lengwe.

4 “Re bolelele: dilo tseno di tla diragala
leng? Sesupo sa gore tsotlhe di gaufi le go
diragala ke sefe?"
5 Jesu a ba araba a ba tlhagisa a re:
“Itiseng gore ope a se ka a lo timetsa.
6 **Gonne ba le bantsi ba tla tla ka
leina la me, ba re: ‘Ke nna ena!’* Mme
ba tla timetsa batho ba le bantsi.**
7 **“Fa lo utlwa ka dintwa le magatwe a
dintwa, lo se ka lwa tshoga. Dilo tseo
di tshwanetse go diragala, mme nako
ya bokhutlo ga e ise e goroge.**
8 **Setšhaba se tla tsogela setšhaba, le
bogosi bo tsogele bogosi. Go tla nna le
dithoromo tsa lefatshe mo mafelong a
a farologaneng. Go tla nna le ditlala le
mathata. Dilo tseo ke tshimologo ya
ditlhabi tsa pelegi.**
9 **“Mme lona itlhokomeleng. Ba tla lo
isa kwa makgotleng, ba lo itaye mo
disinagogeng. Lo tla ema fa pele ga
babusi le dikgosi ka ntlha ya me, gore
lo nne bosupi mo go bona.**
10 **Dikgang tse di molemo di
tshwanetse go rerelwa ditšhaba tsotlhe
pele.**
11 **Fa ba lo goga ba lo isa go lo neela
balaodi, lo se ka lwa tshwenyega go sa
le gale kgotsa lwa baakanyetsa se lo tla
se buang. Buang sepe fela se lo tla se
newang ka nako eo. Gonne ga se lona
ba lo buang, ke Mowa o o Boitshepo.**
12 **“Motho o tla neela morwarraagwe
gore a bolawe, le rre a neele ngwana
wa gagwe. Bana ba tla tsogologela
batsadi ba bona, ba dire gore batsadi
ba bona ba bolawe.**
13 **Batho botlhe ba tla lo ila ka ntlha
ya leina la me. Mme yo o itshokang go
fitlha kwa bokhutlong o tla bolokwa.**
14 **“Mme fa lo bona selo se se ilegang
se se bakang tshenyo,✡ se moporofeti
Daniele a buileng ka sona, se eme fa se
sa tshwanelang go ema teng”**—a mmadi
a tlhaloganye—**“a ba ba kwa Judea ba
tshabele kwa dithabeng.**
15 **Yo o leng mo godimo ga ntlo a se ka
a fologa kgotsa a tsena mo teng go
tsaya sepe mo ntlong ya gagwe.**
16 **Yo o leng kwa tshimong a se ka a
boela morago go tsaya kobo ya gagwe.**
17 **A bo go tla nna botlhoko jang mo
go ba ba imileng le ba ba amusang mo
malatsing ao!**
18 **Rapelang gore lo se ka lwa tshaba
ka mariga.**
19 **Gonne mo malatsing ao go tla nna
le pogisego e batho ba iseng ba
tsamaye ba e bone, fa e sale Modimo a
tlhola dilo tsotlhe go fitlha jaanong.
Pogisego e e ntseng jalo ga e kitla e
tlhola e nna teng.**
20 **Fa Morena a ka bo a se ka a
khutshwafatsa malatsi ao, go ka bo go
se na motho ope yo o ka bong a falotse.
Mme o a khutshwafaditse ka ntlha ya
ba a ba itlhophetseng.**
21 **Ka nako eo, fa mongwe a lo raya a
re: ‘Lebang, Keresete ke yo!’ kgotsa
‘Lebang, o fale!’ lo se ka lwa dumela.**
22 **Gonne go tla tsoga batho ba ba
ipitsang Keresete ka maaka le
baporofeti ba maaka. Ba tla dira
ditshupo le dikgakgamatso gore ba
timetse le ba Modimo a ba
itlhophetseng, fa go ka kgonega.**
23 **Mme lona itiseng.**

**“Gakologelwang gore ke lo boleletse
dilo tseno tsotlhe go sa le gale.**
24 **Mme mo malatsing ao, morago ga
pogisego eo, letsatsi le tla fifala,
ngwedi o se ka wa bonesa,**
25 **dinaledi di tla wa di tswa kwa
loaping, le maatla a a kwa
magodimong a tla tshikinngwa.✡**
26 **Ke gone ba tla bonang Morwa
Motho a tla a le mo marung, ka maatla
a magolo le kgalalelo.**
27 **O tla roma baengele ba gagwe, a
phuthe ba a ba itlhophetseng go tswa
kwa matlhakoreng otlhe a mane a
lefatshe, go tswa kwa dintlheng tsa
lefatshe go ya kwa dintlheng tsa loapi.**
28 **“Ithuteng setshwantsho seno mo
mofeigeng. Fa kala ya ona e simolola
go nna bonolo, e ntsha matlhare, lo
itse gore selemo se gaufi.**
29 **Ka tsela e e tshwanang, fa lo bona
dilo tseno di diragala, itseng gore go
gaufi, go setse go le fa dikgorong tota.**
30 **Ke lo bolelela boammaaruri ke re:
Kokomana eno† ga e kitla e feta dilo
tseno tsotlhe di ise di diragale.**
31 **Legodimo le lefatshe di tla feta,
mme mafoko a me ga a kitla a feta.**
32 **“Mme ga go na ope yo o itseng
letsatsi leo kgotsa nako eo: le fa e le
baengele ba ba kwa legodimong kgotsa
Morwa. Ke Rara fela yo o itseng.**
33 **Itiseng, nnang lo thantse, lo rapele.
Ga lo itse gore nako e tla goroga leng.**
34 **“Go tshwana le monna yo o etelang
kwa nageng e nngwe. O tlogela ntlo ya
gagwe, a naya batlhanka ba gagwe
taolo, mongwe le mongwe tiro ya**

* **13:6 13:6** Kgotsa: ‘Ke nna yo ke leng ena.’ ✡ **13:14 13:14** Daniele 9:27; 11:31; 12:11 ✡ **13:25 13:25** Isaia 13:10; 34:4 † **13:30 13:30** Lefoko la Segerika le le fetoletsweng ka ‘kokomana’ le ka kaya gape morafe, lelapa kgotsa batho, go ya ka tiriso ya lona.

gagwe, a bo a laela molebedi wa kgoro gore a nne a disitse.
35 **Ka jalo nnang lo disitse, ka gonne ga lo itse gore mong wa ntlo o tla goroga leng: a ke maitseboa, bosigogare, fa mokoko o lela kgotsa mo mosong.**
36 **E se re gongwe a goroga ka tshoganyetso, a lo fitlhela lo robetse.**
37 **Se ke se rayang lona ke se raya botlhe: Nnang lo disitse!"**

14

1 Go ne go setse malatsi a mabedi pele ga Paseka le Moletlo wa Dinkgwe tse di se Nang Sebediso. Baperisiti ba bagolo le bakwadi ba Molao ba ne ba batla tsela ya go tshwara Jesu ka boferefere, ba mmolaye.
2 Ba ne ba re: "E se ka ya nna ka nako ya moletlo, e se re batho ba tsosa pheretlhego."
3 Fa Jesu a le kwa Betania, mo ntlong ya ga Simone wa lepero, a ntse fa tafoleng, ga tla mosadi a tshotse nkgo ya alabasetera e e nang le setlolo se se nkgang monate, se se turang thata, sa nareda e e sa tswakanngwang. A thuba nkgo, a tshela setlolo mo tlhogong ya ga Jesu.
4 Bangwe ba galefa, ba buisana ba re: "Ke eng fa setlolo se se sentswe jaana?
5 Se ka bo se rekisitswe ka didenario tse di fetang makgolo a mararo,* madi a newa bahumanegi." Ba bua le mosadi yoo ka bogale.
6 Mme Jesu a re: **"Mo leseng. Lo mo tshwenyetsa eng? O ntiretse tiro e ntle.**
7 **Bahumanegi lo na le bona ka metlha, mme nako le nako fa lo batla, lo ka ba direla molemo. Mme nna ga lo kitla lo nna le nna ka metlha.**
8 **O dirile se a neng a se kgona. O tloditse mmele wa me go sa le pele, a o baakanyetsa phitlho.**
9 **Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Gongwe le gongwe kwa dikgang tseno tse di molemo di tla rerwang teng mo lefatsheng lotlhe, se mosadi yo a se dirileng le sona se tla bolelwa gore batho ba mo gakologelwe."**
10 Judase Isikariota, mongwe wa ba ba lesome le bobedi, a ya kwa go baperisiti ba bagolo gore a ba neele Jesu.
11 Fa ba utlwa jalo, ba itumela, ba mo solofetsa go mo naya madi. Judase a batla sebaka se se siameng sa go ba neela Jesu.
12 Ka letsatsi la ntlha la Moletlo wa Dinkgwe tse di se Nang Sebediso, fa go tlhabiwa setlhabelo sa Paseka, barutwa ba gagwe ba mmotsa ba re: "O batla gore re ye kae go go baakanyetsa gore o je Paseka?"
13 A roma barutwa ba gagwe ba le babedi, a ba raya a re: **"Tsamayang lo ye mo motseng. Monna yo o rweleng nkgo ya metsi o tla lo kgatlhantsha. Mo saleng morago.**
14 **Kwa a tsenang teng, rayang mong wa ntlo lo re: 'Morutisi a re: "Phaposi ya baeng e kae, e nka jelang Paseka mo go yona le barutwa ba me?" '**
15 **Ena o tla lo bontsha phaposi e kgolo ya kwa godimo e e nang le dithoto tse di tlhokegang, e setse e rulagantswe. Re baakanyetseng Paseka koo."**
16 Barutwa ba gagwe ba tsamaya, ba tsena mo motseng. Ba fitlhela tsotlhe fela jaaka a ba boleletse, mme ba baakanya Paseka.
17 Maitseboa, a tla le ba ba lesome le bobedi.
18 Fa ba ntse ba ja, Jesu a re: **"Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Mongwe wa lona o tla nkoka, ena yo o jang le nna."**
19 Ba hutsafala, ba mmotsa ka bongwe ka bongwe ba re: "E ka se nne nna, ga ke re?" Yo mongwe le ena a re: "E ka se nne nna, ga ke re?"
20 A ba araba a re: **"Ke mongwe wa ba ba lesome le bobedi, yo o inang le nna mo mogoping.**
21 **Morwa Motho o lebagane le loso jaaka go kwadilwe ka ga gagwe. Mme a bo go le botlhoko mo mothong yo o okang Morwa Motho! Go ka bo go le botoka fa motho yoo a ka bo a sa tsalwa."**
22 Fa ba ntse ba ja, Jesu a tsaya senkgwe, a se segofatsa, a se ngathoganya, a ba naya a re: **"Tsayang, lo je. Seno ke mmele wa me."**
23 A tsaya senwelo, a leboga, a ba naya sona. Botlhe ba nwa mo go sona.
24 A ba raya a re: **"Seno ke madi a me a kgolagano e ntšhwa, a a tshololelwang ba le bantsi.**
25 **Ke lo bolelela boammaaruri ke re: Ga ke kitla ke tlhola ke nwa se se tswang mo morareng go fitlha ka letsatsi le ke tla se nwang ka lona se le sešwa mo bogosing jwa Modimo."**
26 Fa ba sena go opela sefela, ba tswa ba ya kwa Thabeng ya Ditlhware.
27 Jesu a ba raya a re: **"Bosigo jono lotlhe lo tla wa mo tumelong ka ntlha ya me. Gonne go kwadilwe ga twe: 'Ke**

* **14:5** Didenario di le 300 di ne di ka lekana le tuelo ya ngwaga ya modiri wa mo masimong. ☼ **14:27 14:27** Sakaria 13:7

tla itaya modisa, mme dinku di tla gasama.'✡
28 **Mme fa ke sena go tsosiwa, ke tla lo etelela pele ke ya kwa Galilea."**
29 Petoro a mo raya a re: "Le fa botlhe ba ka wa mo tumelong, nna ga ke kitla ke wa."
30 Jesu a mo raya a re: **"Ke go bolelela boammaaruri ke re: Wena gompieno, mo bosigong jono, mokoko o ise o lele gabedi, o tla ntatola gararo."**
31 Mme Petoro a bua ka tlhoafalo le go feta a re: "Le fa ke tshwanetse go swa le wena, ga ke kitla ke go latola!" Ba bangwe botlhe le bona ba bua jalo.
32 Ba fitlha mo lefelong le le bidiwang Getesemane. Jesu a raya barutwa ba gagwe a re: **"Nnang fano fa ke sa ntse ke rapela."**
33 A tsaya Petoro, Jakobo le Johane, a tshwenyega thata, a tlalelwa.
34 A ba raya a re: **"Ke hutsafetse fela thata, mo e kete ke tloga ke swa. Nnang fano, lo nne lo thantse."**
35 A tsamaela kwa pele go se kae, a wela fa fatshe, a rapela gore fa go ka kgonega, nako eo e mo fete.
36 A re: **"Abba,**† **Rara, wena o kgona dilo tsotlhe. Tsweetswee, tlosa senwelo seno mo go nna. Mme a go se ka ga dirwa se nna ke se batlang, go dirwe se wena o se batlang."**
37 A boa, a ba fitlhela ba robetse. A raya Petoro a re: **"Simone, a o robetse? A o ne o sa kgone go nna o thantse ura e le nngwe fela?**
38 **Nnang lo thantse, lo rapele, gore lo se ka lwa tsena mo thaelong. Mowa o a rata ruri, mme mmele o bokoa."**
39 A tsamaya gape, a ya go rapela ka mafoko a a tshwanang.
40 A boa gape, a ba fitlhela ba robetse, ka gonne ba ne ba imelwa ke boroko. Ba ne ba sa itse gore ba mo arabe ba reng.
41 A tla la boraro, a ba raya a re: **"Jaanong tswelelang lo robale, lo ikhutse. Go lekane. Nako e gorogile. Reetsang, Morwa Motho o a okwa, o tsenngwa mo diatleng tsa baleofi.**
42 **Tsogang, a re tsamayeng! Yo o nkokang o setse a le gaufi."**
43 Fela fa a sa ntse a bua, ga tla Judase, mongwe wa ba ba lesome le bobedi. O ne a na le boidiidi jo bo tshotseng ditšhaka le melamu, bo romilwe ke baperisiti ba bagolo, bakwadi ba Molao le bagolwane.
44 Yo o mo okang o ne a ba neile sesupo a re: "Yo ke tla mo atlang ke ena. Mo tshwareng, lo tsamaye le ena lo mo disitse sentle."
45 Fela fa Judase a fitlha, a ya kwa go Jesu a re: "Rabi! Rabi!" a mo atla.
46 Ba phamola Jesu, ba mo tshwara.
47 Mme mongwe wa ba ba neng ba eme foo a somola tšhaka ya gagwe, a itaya motlhanka wa moperisiti yo mogolo, a mo kgaola tsebe.
48 Jesu a ba raya a re: **"A lo tlile go ntshwara ka ditšhaka le melamu, jaaka e kete ke senokwane?**
49 **Ke ne ke na le lona letsatsi le letsatsi, ke ruta mo tempeleng, mme ga lo a ka lwa ntshwara. Mme seno se diragetse gore Dikwalo di diragadiwe."**
50 Botlhe ba mo tlogela, ba tshaba.
51 Lekawana lengwe le ne le mo setse morago, le ikhurumeditse ka letsela la linene fela, le sa apara sepe se sengwe. Makawana a le tshwara,
52 mme la tlogela letsela, la ba tshaba le sa apara sepe.
53 Ba isa Jesu kwa go moperisiti yo mogolo, kwa baperisiti ba bagolo botlhe, bagolwane le bakwadi ba Molao ba neng ba phuthegetse teng.
54 Petoro o ne a mo setse morago a le kgakala, a tsena le mo lolwapeng lwa moperisiti yo mogolo. A nna le balebedi, a ikomosa fa leseding la molelo.
55 Baperisiti ba bagolo le lekgotla lotlhe ba batla basupi ba ba ka latofatsang Jesu gore ba tle ba mmolaye, mme ba se ka ba ba bona.
56 Ba le bantsi ba ne ba ntsha bosupi jwa maaka kgatlhanong le ena, mme bosupi jwa bona bo ne bo sa dumalane.
57 Bangwe ba ema, ba ntsha bosupi jwa maaka kgatlhanong le ena ba re:
58 "Re mo utlwile a re: 'Ke tla senya tempele eno e e dirilweng ka diatla, mme mo malatsing a mararo ke age e nngwe e e sa dirwang ka diatla.' "
59 Le mo go seo bosupi jwa bona bo ne bo sa dumalane.
60 Moperisiti yo mogolo a ema fa gare ga bona, a botsa Jesu a re: "A ga o arabe sepe? Batho bano ba ntsha bosupi bofe kgatlhanong le wena?"
61 Jesu ena a didimala, a se ka a araba sepe. Moperisiti yo mogolo a mmotsa gape a re: "A o Keresete, Morwa wa Yo o Segofaditsweng?"
62 Jesu a re: **"Ke nna. Lo tla bona Morwa Motho a ntse ka fa seatleng sa moja sa Yo o Maatla, a tla le maru a loapi."**

† **14:36 14:36** Abba ke mopeleto wa Segerika wa lefoko la Searamaika le le kayang 'Rre'. Le dirisiwa fa motho a bua le rraagwe ka katamelano, tlotlo le lorato.

63 Moperisiti yo mogolo a gagola diaparo
tsa gagwe, a re: “Re sa tlhola re tlhokela
basupi eng?
64 Lo utlwile tlhapatso! Lwa reng?”
Botlhe ba mo atlhola ba re o tshwanelwa
ke loso.
65 Bangwe ba mo kgwela mathe, ba mo
bipa sefatlhego, ba mo itaya ka mabole, ba
mo raya ba re: “Porofeta!” Balebedi ba mo
faphola ka magofi.
66 Fa Petoro a le kwa tlase mo
lolwapeng, ga tla mongwe wa malata a
moperisiti yo mogolo.
67 A bona Petoro a ikomosa, a mo leba, a
re: “Le wena o ne o na le Jesu wa
Nasaretha!”
68 Petoro a ganetsa a re: “Ga ke itse e bile
ga ke tlhaloganye se o se buang.” A tswela
kwa mathuding, mme mokoko wa lela.
69 Lelata leo la mmona, la bolelela gape
ba ba neng ba eme foo la re: “Yo ke
mongwe wa bona.”
70 Petoro a ganetsa gape. Moragonyana,
ba ba neng ba eme foo ba raya Petoro
gape ba re: “Ruri o mongwe wa bona. O
Mogalilea, le puo ya gago e a go senola.”
71 Petoro a hutsa a ba a ikana a re: “Ga
ke itse monna yo lo buang ka ena!”
72 Mokoko wa lela la bobedi. Petoro a
gakologelwa se Jesu a neng a se buile le
ena: **“Mokoko o ise o lele gabedi, o tla
ntatola gararo.”** Fa a akanya ka seo, a
lela.

15

1 Fela fa go nna moso, baperisiti ba
bagolo, bagolwane, bakwadi ba Molao le
lekgotla lotlhe ba tshwara therisano. Ba
bofa Jesu, ba mo tsaya ba ya go mo neela
Pilato.
2 Pilato a mmotsa a re: “A o Kgosi ya
Bajuda?”
Jesu a mo araba a re: **“Ke wena o
buang jalo.”**
3 Baperisiti ba bagolo ba mo latofatsa ka
dilo di le dintsi.
4 Pilato a mmotsa gape a re: “A ga o
arabe sepe? Utlwa dilo tse dintsi tse ba go
latofatsang ka tsona!”
5 Mme Jesu a se ka a tlhola a araba sepe,
mo Pilato a neng a gakgamala.
6 Ka nako ya moletlo, Pilato o ne a tle a
ba gololele legolegwa le le lengwe, lepe
fela le ba le kopang.
7 Go ne go na le monna yo o bidiwang
Barabase, a golegilwe le batsuolodi ba
bangwe ba ba neng ba bolaile batho mo
botsuoloding.
8 Boidiidi jwa goa jwa kopa Pilato gore a
bo direle jaaka a ne a tle a dire ka metlha.
9 Pilato a ba araba a re: “A lo batla gore
ke lo gololele Kgosi ya Bajuda?”
10 O ne a lemogile gore baperisiti ba
bagolo ba mo neetse Jesu ka ntlha ya
lefufa.
11 Mme baperisiti ba bagolo ba
tlhotlheletsa boidiidi gore bo kope Pilato a
bo gololele Barabase mo boemong jwa ga
Jesu.
12 Pilato a ba botsa gape a re: “Jaanong
ke dire eng ka yo lo mmitsang Kgosi ya
Bajuda?”
13 Ba goeletsa gape ba re: “Mo bapole!”
14 Pilato a re: “Ka ntlha yang? O dirile
bosula bofe?”
Mme ba goeletsa le go feta ba re: “Mo
bapole!”
15 E re ka Pilato a ne a batla go
itumedisa boidiidi, a ba gololela Barabase.
A dira gore Jesu a itiwe ka diseme, a ba a
mo neela masole gore a mmapole.
16 Masole a isa Jesu mo teng ga lolwapa
lwa ntlo ya mmusi wa Roma, a bitsa
mophato otlhe wa masole.
17 A mo apesa seaparo se se phepole, a
loga korone ya mitlwa, a mo rwesa yona.
18 A mo dumedisa a sotla a re: “Dumela,
Kgosi ya Bajuda!”
19 A mo itaya tlhogo ka lotlhaka, a mo
kgwela mathe, a khubama fa pele ga
gagwe, a mo obamela.
20 Fa a sena go mo sotla, a mo apola
seaparo se se phepole, a mo apesa diaparo
tsa gagwe. A mo ntsha go ya go mo bapola.
21 Ga feta monna yo o tswang kwa
magaeng, Simone wa Kurene, rraagwe
Alekesandere le Rufose. Masole a mo
pateletsa go tsamaya le ona gore a rwale
sefapaano sa ga Jesu.
22 Masole a isa Jesu kwa lefelong le le
bidiwang Gologotha, ke gore, “Lefelo la
Logata.”
23 A mo naya beine e e tswakantsweng
le mera gore a e nwe, mme Jesu a se ka a e
amogela.
24 Masole a mmapola, a kgaogana
diaparo tsa gagwe ka go di direla bola,
gore mongwe le mongwe a itse se a tla se
tsayang.
25 E ne e le ka ura ya borobongwe mo
mosong* fa masole a mmapola.
26 Mokwalo wa molato wa gagwe o ne o
beilwe fa godimo ga gagwe o re: “KGOSI
YA BAJUDA.”
27 Masole a bapola dinokwane di le pedi
fa thoko ga ga Jesu, e nngwe ka fa mojeng
wa gagwe, e nngwe ka fa molemeng.

* **15:25 15:25** Mo Segerikeng go twe ‘ura ya boraro’, go balwa go tloga fa letsatsi le tlhaba. † **15:28 15:28** Mo mekwalong mengwe ga go na temana ya 28.

28 Lokwalo lo lo reng: “O ne a balelwa le
batlolamolao,” lwa diragadiwa.†
29 Ba ba fetang ba mo tlhapatsa, ba
tshikinya ditlhogo ba re: “Ao! Wena yo o
senyang tempele, o bo o e aga ka malatsi a
mararo,
30 ipoloke, o fologe mo sefapaanong!”
31 Baperisiti ba bagolo le bona ba mo
sotla ba buisana le bakwadi ba Molao ba
re: “O bolokile ba bangwe, mme ga a
kgone go ipoloka.
32 A Keresete, Kgosi ya Iseraele, a fologe
jaanong mo sefapaanong gore re bone re
bo re mo dumele.”‡ Le ba ba bapotsweng
le ena ba mo roga.
33 Fa motshegare o mogolo§ o goroga,
lefifi la aparela naga yotlhe go fitlha ka
ura ya boraro thapama.*
34 Ka ura ya boraro thapama, Jesu a goa
ka lentswe le le kwa godimo a re: **“Eloi,
Eloi, lama sabagathani?”** Ke gore:
**“Modimo wa me, Modimo wa me, ke
eng fa o ntlogetse?”**✡
35 Bangwe ba ba neng ba eme foo ba mo
utlwa, ba re: “Utlwang, o bitsa Elia.”
36 Mongwe a taboga, a inela sepontšhe
mo aseneng gore se tlale, a se tlhoma mo
lotlhakeng, a mo naya gore a nwe. A re:
“Mo leseng! A re boneng gore a Elia o tla
tla go mo folosa.”
37 Jesu a goa ka lentswe le le kwa
godimo, a ntsha mowa.
38 Sesiro sa tempele sa gagoga sa nna
dikarolo tse pedi, go tloga kwa godimo go
ya kwa tlase.
39 Molaodi wa masole a le lekgolo o ne a
eme a lebagane le Jesu. Fa a bona ka fa
Jesu a goileng a ba a swa ka teng, a re:
“Ruri monna yo e ne e le Morwa Modimo!”
40 Go ne go na le basadi ba ba
lebeletseng ba le kgakala. Mo go bona go
ne go na le Maria Magatalena, Maria
mmaagwe Jakobo yo mmotlana le
mmaagwe Josese, le Salome.
41 Basadi bao ba ne ba mo sala morago
ba mo direla fa a ne a le kwa Galilea. Go
ne go na le basadi ba bangwe ba le bantsi
ba ba neng ba tlhatlogetse kwa
Jerusalema le ena.
42 Go ne go setse go le maitseboa. E re ka
e ne e le Letsatsi la Paakanyetso, ke gore,
letsatsi le le tlang pele ga Sabata,
43 ga tla Josefa wa Arimathea, leloko le
le tlotlegang la lekgotla, yo le ena a neng a
lebeletse bogosi jwa Modimo. A tsena kwa
go Pilato ka sebete, a kopa setopo sa ga
Jesu.
44 Pilato a gakgamala fa a utlwa gore o
setse a sule. A bitsa molaodi wa masole a
le lekgolo, a mmotsa gore a Jesu o setse a
na le lobaka a sule.
45 Fa molaodi yoo a sena go bolelela
Pilato gore Jesu o sule, Pilato a naya Josefa
setopo.
46 Josefa a reka letsela la linene, a folosa
Jesu, a mo phuthela ka lona, a mmaya mo
lebitleng le le neng le betlilwe mo lefikeng.
A pitikololela leje fa molomong wa lebitla.
47 Maria Magatalena le Maria mmaagwe
Josese ba bona fa a neng a beilwe teng.

16

1 Fa Sabata e sena go feta, Maria
Magatalena, Maria mmaagwe Jakobo le
Salome ba reka dinoko tse di nkgang
monate gore ba ye go tlotsa Jesu.
2 Phakela thata ka letsatsi la ntlha la
beke, ba tla kwa lebitleng, letsatsi le setse
le tlhabile.
3 Ba ne ba buisana ba re: “Ke mang yo o
tla re pitikololelang leje go tswa fa
molomong wa lebitla?”
4 Mme fa ba leba, ba bona leje leo le
setse le pitikolotswe, le fa le ne le le legolo
thata.
5 Fa ba tsena mo lebitleng, ba bona
lekawana le ntse ka fa mojeng, le apere
seaparo se seleele se sesweu, mme ba
gakgamala.
6 La ba raya la re: “Lo se ka lwa
gakgamala. Lo batla Jesu wa Nasaretha,
yo o bapotsweng. O tsogile! Ga a yo fano.
Lebang fa ba neng ba mmaya teng!
7 Mme tsamayang lo bolelele barutwa
ba gagwe le Petoro lo re: ‘O lo etelela pele
a ya kwa Galilea. Lo tla mmona koo, jaaka
a lo boleletse.’ ”
8 Ba tswa,* ba tshaba mo lebitleng, ba
roroma, ba gakgametse. Ba se ka ba
bolelela ope sepe, ka gonne ba ne ba
boifa.†
9 ‡ Fa Jesu a sena go tsoga phakela thata
ka letsatsi la ntlha la beke, a iponatsa pele
mo go Maria Magatalena, yo a neng a
lelekile bademona ba le supa mo go ena.

‡ **15:32 15:32** Mo mekwalong mengwe go twe ‘re dumele’ fela. § **15:33 15:33** Mo Segerikeng go twe ‘ura ya borataro’. * **15:33 15:33** Mo Segerikeng go twe ‘ura ya borobongwe’. ✡ **15:34 15:34** Dipesalema 22:1 * **16:8 16:8** Mekwalo mengwe e re ‘Ba tswa ka bonako’. † **16:8 16:8** Mokwalo mongwe wa bogologolo ga o na ditemana tsa 9–20. Mo boemong jwa tsona, o na le bokhutlo jono jo bokhutshwane morago ga temana ya 8: *Ba bolelela ba ba neng ba na le Petoro ka bokhutshwane tsotlhe tse ba di laetsweng. Morago ga moo, Jesu ka boena a ba roma go tswa kwa botlhaba go ya kwa bophirima ka molaetsa o o boitshepo, o o sa senyegeng, wa poloko e e sa khutleng.* ‡ **16:9 16:9** Mekwalo e mentsi e na le ditemana tsa 9–20. Mekwalo mengwe e se kae ga e na tsona. Bokhutlo jo bokhutshwane bo mo tlhalosong e e mo temaneng ya 8.

10 Maria Magatalena a ya go bolelela
batho ba ba neng ba na le Jesu se a se
boneng. A ba fitlhela ba hutsafetse, ba
lela.
11 Fa ba utlwa gore o a tshela le gore
mosadi yoo o mmone, ba se ka ba dumela.
12 Morago ga dilo tseno, Jesu a iponatsa
ka ponalo e nngwe mo go ba le babedi ba
bona ba ba neng ba tsamaya ka dinao ba
ya kwa magaeng.
13 Ba ya ba bolelela ba bangwe, mme le
bona ba se ka ba dumelwa.
14 Morago ga moo, Jesu a iponatsa mo go
ba ba lesome le bongwe ka bobona ba
ntse fa tafoleng. A ba kgalemelela go sa
dumele ga bona le go thatafala ga dipelo
tsa bona, ka gonne ba ne ba sa dumele ba
ba mmoneng fa a sena go tsoga.
15 A ba raya a re: **“Tsamayang lo ye mo
lefatsheng lotlhe, lo rerele dibopiwa
tsotlhe dikgang tse di molemo.**
16 **Yo o dumelang a bo a kolobediwa o
tla bolokwa. Mme yo o sa dumeleng o
tla bonwa molato.**
17 **Ba ba dumelang ba tla bonwa ka
ditshupo tseno: ba tla leleka
bademona ka leina la me, ba bue ka
dipuo tse dintšhwa,**
18 **ba tsholetse dinoga. Mme fa ba ka
nwa sengwe se se bolayang, ga se kitla
se ba gobatsa ka gope. Ba tla baya
balwetse diatla, mme balwetse bao ba
tla fola.”**
19 Fa Morena§ a sena go bua le bona, a
tseelwa kwa legodimong, a nna ka fa
seatleng sa moja sa Modimo.
20 Ba tswa, ba rera gongwe le gongwe.
Morena a dira le bona, a tlhomamisa
molaetsa ka ditshupo tse di neng di
tsamaisana le ona. Amene.

§ **16:19 16:19** Mekwalo mengwe e oketsa ka leina la ‘Jesu’.